

Landelijke
Kwalificaties MBO

Verzorgende-IG

Crebonummer:	95530
Sector:	Gezondheidszorg
Branche:	Verpleeg- en Verzorgingshuizen, Thuiszorg, Gehandicaptenzorg, Geestelijke Gezondheidszorg, Kraamzorg
Cohort:	Cohort 2011 - 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	5
1 Inleiding	5
2 Algemene informatie	5
2.1 Colofon	5
2.2 Formele vereisten	6
2.3 Typering Beroepengroep	7
2.4 Loopbaanperspectief	10
2.5 Trends en innovaties	11
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	14
4 Beschrijving van de brancheverbijzonderingen	15
4.1 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	16
4.2 Gehandicaptenzorg (GHZ)	18
4.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	20
4.4 Kraamzorg (KZ)	22
5 Beschrijving van de kerntaken	24
5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	24
5.2 Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	29
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	30
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	31
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	33
Deel C: Uitwerking van de brancheverbijzonderingen	34
1 Inleiding	34
2 Brancheverbijzonderingen	34
2.1 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	35
2.2 Gehandicaptenzorg (GHZ)	54
2.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	73
2.4 Kraamzorg (KZ)	92
3 Certificeerbare eenheden	110
Deel D: Verantwoording	120
1 Inleiding	120
2 Proces- en inhoudsinformatie	121
2.1 Betrokkenen	121
2.2 Verwantschap	123
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	126
2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen	128
2.5 Discussiepunten	132
2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	134
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	135

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Verzorgende-IG. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een één op één relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de procescompetentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Verzorgende-IG in het kort

Als verzorgende-IG (Individuele Gezondheidszorg) ben je actief op het gebied van zorg, wonen, huishouden en welzijn. Je kunt aan de slag in allerlei beroepspraktijken en zorgsituaties: een verzorgingshuis, een instelling voor psychiatrie of verslavingszorg, woonvormen voor gehandicapten of bij de zorgvrager(s) thuis.

Je werkt voor mensen met verschillende achtergronden, zoals: oudere zorgvragers, chronisch zieken, revaliderende zorgvragers, zorgvragers met een handicap, zorgvragers met psychiatrische problemen, vrouwen die op het punt staan te bevallen, kraamvrouwen en pasgeborenen. Ook werk je vaak samen met de mantelzorgers. Dat zijn de naasten van de zorgvrager, zoals een ouder, partner, kind of vriend. Je werkt vooral met individuele zorgvragers in hun directe omgeving. Daarnaast richt jij je op groepen, bijvoorbeeld in een kleinschalige woonomgeving.

Jouw werk

Je inventariseert de behoeften, wensen en mogelijkheden van een zorgvrager, waarna je een zorgplan opstelt. Dit kom je ook wel tegen als begeleidingsplan, zorgleefplan of ondersteuningsplan. Je ondersteunt iemand bij persoonlijke verzorging, zoals het wassen en binnenkrijgen van voldoende vocht en eten. Ook ondersteun je bij het huishouden en zorg je voor een fijne woon- of leefomgeving. Je stimuleert een zorgvrager zo zelfredzaam mogelijk te zijn.

Als het nodig is, neem je werkzaamheden over. Je geeft voorlichting en advies over bijvoorbeeld een gezonde leefstijl, veiligheid in huis en hoe je hulpmiddelen kan gebruiken. Ook geef je een zorgvrager informatie over een ziekte of handicap en de gevolgen hiervan voor de persoonlijke verzorging en de huishoudelijke zorg. Je begeleidt een zorgvrager bij emotionele en gedragsproblemen. Daarnaast begeleid je een zorgvrager op sociaal en maatschappelijk gebied. Zo begeleid je een zorgvrager bijvoorbeeld bij het omgaan met anderen en bij het vinden en gebruik maken van een dagbesteding. Je voert verpleegtechnische handelingen uit, zoals het verzorgen van een katheter of het geven van een injectie.

De zorg die je verleent kan per zorgvrager en per dag verschillen. Je werkt zelfstandig, maar stemt de zorg regelmatig af met collega's en andere disciplines, zoals helpenden zorg & welzijn, verpleegkundigen, fysiotherapeuten of sociaal agogisch werkers. Je voert je activiteiten uit volgens de visie en de richtlijnen van jouw zorginstelling. Je draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de zorgverlening. Door bijvoorbeeld vakliteratuur te lezen en bijscholingen te volgen ontwikkel je je deskundigheid. Ook werk je nieuwe collega's in en begeleid je studenten.

Jouw kwaliteiten

- Je kunt je in zorgvragers inleven en behandelt iedereen met respect.
- Je kunt goed met mensen omgaan en je communiceert duidelijk en helder.
- Je weet hoe je jouw kennis en vaardigheden in de praktijk moet toepassen.
- Je werkt systematisch en resultaatgericht.
- Je kunt goed samenwerken met je collega's en de naasten van de zorgvrager.
- Je kunt je eigen grenzen en die van anderen prima bewaken.
- Je hebt interesse in mensen met bestaans-, gezondheids- en gedragsproblemen en in medische kwesties.
- Je vindt het leuk om mensen te verzorgen en ze te ondersteunen bij het wonen en huishouden.
- Je bent een verantwoordelijk persoon en kunt goed werken onder tijdsdruk.
- Je houdt je aan de beroepscode, de normen en waarden, de visie en de richtlijnen van de instelling waar je werkt.

Jouw sector

Je wordt opgeleid om als verzorgende-IG in alle werkvelden van de verpleging en verzorging te kunnen werken. Daarnaast is in de opleiding aandacht besteed aan verdieping in één van de volgende werkvelden: verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg of kraamzorg.

Meer weten?

Heb je nog vragen over dit beroep, ben je nog niet zeker of dit bij je past of wil je van anderen horen wat zij van dit beroep vinden? Kijk dan op www.youchooz.nl

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Verzorgende-IG. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor de Verzorgende-IG in de:

- *Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)*
- *Gehandicaptenzorg (GHZ)*
- *Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)*
- *Kraamzorg (KZ)*

Leeswijzer voor dit dossier

Dit dossier leidt op tot **één ongedeelde diploma**. Echter, voor de herkenbaarheid in de branches, bestaat het kwalificatiedossier uit vier brancheverbijzonderingen voor de volgende branches:

- Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg
- Geestelijke Gezondheidszorg
- Gehandicaptenzorg
- Kraamzorg

In deel B van dit dossier zijn de handelingen beschreven die voor elke branche gelden. Wanneer er in een branche een specifieke handeling wordt uitgevoerd, is dit cursief weergegeven in de omschrijving van de kerntaak. Daarbij is ook aangegeven voor welke branche(s) dit geldt.

In deel C wordt in de brancheverbijzonderingen aandacht besteed aan de specifieke handelingen, zorgcategorieën, contexten en vakkennis en vaardigheden. Ook in deel C zijn de branchespecifieke elementen cursief weergegeven. De prestatie-indicatoren zijn in elke brancheverbijzondering identiek geformuleerd. Op deze wijze is de breedte van het ongedeelde diploma gegarandeerd.

De brancheverbijzonderingen gelden alleen voor kerntaak 1: bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier. Kerntaak 2 is vier keer in het dossier opgenomen, en is voor elke branche gelijk.

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Calibris, Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport
Ontwikkeld door	Calibris, afdeling Ontwikkeling en Innovatie, in overleg met vertegenwoordigers van de branche(s) en het middelbaar beroepsonderwijs
Verantwoording	Vastgesteld door: Het bestuur van het Kenniscentrum Calibris op advies van de Paritaire Commissie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven van het Kenniscentrum Calibris. Op: 07-12-2010 Te: Bunnik

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Verzorgende-IG
In- en doorstroomrechten	Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in: <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen bij persoonlijk verzorging (niveau 3) • Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 3) • Ondersteunen bij huishouden en wonen (niveau 3)
Wettelijke beroepsvereisten	Ja
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. De toewijzing van referentieniveaus aan mbo-opleidingen is als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • het referentieniveau 2F is van toepassing voor kwalificaties op niveaus 1, 2 en 3. • het referentieniveau 3F is van toepassing voor kwalificaties op niveau 4.
Bron- en referentiedocumenten	<p>Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier voor het studiejaar 2011-2012 is het document 'Kwalificatie-eisen loopbaan en burgerschap in het mbo, studiejaar 2011-2012' verbonden. De kwalificatie-eisen die in dat document worden beschreven vormen samen met de kwalificatie-eisen in dit kwalificatiedossier de inhoudelijke vereisten voor het onderwijs en voor de verwerving van het diploma, die uit de wet voortvloeien. Het document is te vinden op www.kwalificatiesmbo.nl .</p> <p>In dit kwalificatiedossier is gebruikgemaakt van het referentiekader Nederlandse taal en rekenen en het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen. Beide zijn te vinden op www.coördinatiepunt.nl .</p> <p>De volgende brondocumenten vormen de basis voor dit dossier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepscompetentieprofiel Kraamzorg (maart 2009) (01-03-2010) • Beroepscompetentieprofiel Verzorgende (MOVISIE, juli 2007) (01-07-2007)

2.3 Typering beroepengroep

De sector

De verzorgende-IG is werkzaam in de sector gezondheidszorg. Zij* heeft in de uitoefening van haar beroep te maken met de leidinggevende, deskundigen van de eigen en van andere disciplines, zoals helpenden zorg & welzijn, verpleegkundigen, artsen of verloskundigen, para-medici en sociaal agogisch werkers. De afgestudeerde beroepsbeoefenaar is gekwalificeerd om in alle branches van de verpleging en verzorging te werken. Een gediplomeerd verzorgende-IG krijgt de opleidingstitel Verzorgende Individuele Gezondheidszorg.

Context

De verzorgende-IG werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de kraamzorg. Hieronder wordt de werkomgeving binnen deze branches afzonderlijk beschreven.

Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg

De verzorgende-IG in de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) ondersteunt de cliënt die kortdurend (bijvoorbeeld na ziekenhuisopname), middellange of langdurige zorg ontvangen, maar over het algemeen gaat het om langdurige zorg.

Bij de chronisch zieken en revaliderende cliënt ligt het accent op de ervaringsdeskundigheid van de cliënt. De verzorgende-IG in de VVT zorgt er voor dat hiervoor aandacht is en deze een plaats krijgt in het geheel van de zorgverlening. Ze houdt ook rekening met de leeftijd samenhangende problemen van de cliënt, die de communicatie kunnen beperken (bijvoorbeeld doofheid of vergeetachtigheid). Ze voert minder vaak persoonlijke zorg uit die is gericht op het herstel van de cliënt. Haar werkzaamheden zijn veelal gericht op het stabiliseren van zijn gezondheidstoestand, het leren leven met het gezondheidsprobleem, het bevorderen van het welbevinden/de kwaliteit van leven, het zo veel mogelijk voorkomen van ongemakken en het verlichten van lijden en sterven. Kenmerkend voor de persoonlijke zorg, ondersteuning en begeleiding in de verpleeg- en verzorgingshuizen en de thuiszorg zijn de veelal naast elkaar bestaande zelfzorgtekorten, ziektes en psycho-sociale problematiek van de cliënt. Ze verleent regelmatig palliatief-terminale zorg door de hoge leeftijd van de zorgvragers en het feit dat mensen graag in privé-sfeer willen sterven. De verzorgende-IG in de VVT ondersteunt zorgvragers bij het voeren van de regie over het eigen leven. Ze begeleidt hen op psychosociaal en maatschappelijk gebied. De verzorgende-IG in de VVT ondersteunt het geestelijk welzijn van de cliënt door respect voor en ondersteuning van de eigen identiteit en levensinvulling. Ze heeft aandacht voor (levensfase gerelateerde) persoonlijke ontwikkeling, levenskeuzen en zingevingsvragen. Ze helpt bij het opbouwen en onderhouden van hun netwerk en draagt bij aan het realiseren van een aantrekkelijke dagbesteding. Daarnaast begeleidt ze groepsprocessen en scheidt ze een therapeutisch klimaat. De wensen en mogelijkheden van de cliënt zijn het uitgangspunt bij huishouden en wonen, de maaltijdverzorging en de ambiance waarin wordt gegeten.

Zij stemt de persoonlijke zorg nadrukkelijk af met de cliënt, de mantelzorger en de naasten**; informele zorg en samenredzaamheid zijn zeer belangrijk in deze branche. Ze neemt initiatief tot overleg met artsen en collega's, ook van andere disciplines.

De gehandicaptenzorg

De verzorgende-IG in de gehandicaptenzorg (GHZ) ondersteunt waar nodig de gehandicapte om zoveel mogelijk de regie over zijn leven te voeren. Ze ondersteunt en stimuleert de ontwikkeling van de gehandicapte op alle leefgebieden. Ze biedt in een langdurige zorgrelatie persoonlijke zorg en/of ziet ze toe op de uitvoering van de zelfverzorging door de gehandicapte. Tevens stimuleert ze de gehandicapte tot het (leren) voeren van een huishouden en biedt ze zo nodig praktische ondersteuning van onderdelen van het huishouden. Ze neemt indien nodig de regie (gedeeltelijk) over.

Het accent ligt op het stabiliseren van de gezondheidstoestand van de gehandicapte ten gevolge van de handicap, het leren leven met de handicap, het bevorderen van het welbevinden/de kwaliteit van leven en het zo veel mogelijk voorkomen van ongemak. De verzorgende-IG in de GHZ voert minder vaak persoonlijke zorg uit die is gericht op het herstel van de gehandicapte. In de gehandicaptenzorg wordt zorg verleend op basis van gelijkwaardigheid en de zelfbepaling van de gehandicapte(n), passend bij diens levensvervulling en levenservaring. Bij de zorg en ondersteuning is het van belang dat de verzorgende-IG in de GHZ aandacht heeft voor de verschillende soorten problemen die het gevolg zijn van de handicap of ziekte zelf, problemen die door het leven zelf ontstaan maar die door de handicap of ziekte worden vergroot en problemen die het gevolg zijn van het zorgsysteem. Van belang is dat de verzorgende-IG in de GHZ voor eenduidigheid, regelmaat en structuur zorgt bij de zorgverlening om stress, weerstand en gedragsproblemen bij de gehandicapte zo veel mogelijk te voorkomen. De verzorgende-IG in de GHZ heeft vaak te maken met zorgvragers met handicaps, beperkingen of stoornissen, die hun weerslag hebben op het dagelijkse en maatschappelijke functioneren van de zorgvrager en de mantelzorgers/naasten. Zij is zich bewust van het feit dat de mogelijkheden van de gehandicapte om zich te ontwikkelen beperkt zijn en heeft oog voor de draagdracht en draaglast van de gehandicapte en diens naasten.

De communicatie met de gehandicapte vereist van de verzorgende-IG in de GHZ specifieke vaardigheid, creativiteit en geduld; om de wensen en behoeften te achterhalen. en geduld; om de wensen en behoeften te achterhalen.

De geestelijke gezondheidszorg

De verzorgende-IG in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) biedt persoonlijke zorg, ondersteuning en begeleiding aan de zorgvrager(s)***, met complexe psychosociale of psychiatrische stoornissen of een verslaving, die hun weerslag hebben op het dagelijks functioneren van de zorgvrager. Ze ziet toe op de uitvoering van de zelfverzorging door de zorgvrager als belangrijk element in het dagelijks functioneren en voorkomt verwaarlozing. De zorg en ondersteuning die de verzorgende-IG in de GGZ biedt kan variëren van kort- tot langdurend. Het accent ligt op het stabiliseren van de gezondheidstoestand van de zorgvrager, het bevorderen van het welbevinden/ de kwaliteit van leven van de zorgvrager en het leren leven met het gezondheidsprobleem. Het is daarbij van belang dat de verzorgende-IG in de GGZ aandacht heeft voor het leefmilieu, het omgaan met de psychiatrische stoornis of de gedragsproblemen en de effecten daarvan op de omgeving en de samenleving. Zij voert preventieve activiteiten uit die gericht zijn op het voorkomen van erger of het leren leven met een psychiatrische ziekte of verslaving. Zij herkent mogelijke crisissituaties en schat suïcidaliteit en gevaar voor derden in. De verzorgende-IG in de GGZ biedt, afhankelijk van de emotionele, mentale en cognitieve condities van de zorgvrager(s) een sturende, motiverende en activerende begeleiding op psychosociaal gebied. Daarnaast begeleidt ze de zorgvrager(s) tijdens de dagelijkse gang van zaken binnen de therapeutische leefstructuur. Zij creëert daartoe een veilig en therapeutisch klimaat, geeft psycho-educatie of doet aan crisisinterventie. Ze richt haar begeleiding vooral op individuele zorgvragers, maar ook op groepen zorgvragers en op mantelzorgers/naasten. De verzorgende-IG in de GGZ ondersteunt bij het realiseren van een bij de zorgvrager passende dagbesteding, begeleidt de zorgvrager bij het structureren van tijd en dagindeling en stimuleert de zorgvrager tot maatschappelijke participatie.

Zij stemt de zorg en ondersteuning af met de zorgvrager en betreft de mantelzorgers, naasten of wettelijke vertegenwoordigers bij de zorgverlening. Zij informeert zorgvragers en mantelzorgers/wettelijke vertegenwoordigers over de achtergrond van de problematiek, toekomstscenario's, gebruik van medicijnen, en leefwijzen.

Kraamzorg

De verzorgende-IG in de kraamzorg (KZ) begeleidt de barende, zo mogelijk, vanaf de start van de bevalling en assisteert de verloskundige tijdens de bevalling, bijvoorbeeld door middel van het organiseren en aanreiken van de juiste materialen en middelen. Ze ondersteunt de barende, bijvoorbeeld bij het opvangen van de weeën. Ze biedt persoonlijke zorg, met name aan de pasgeborene. Ze geeft hulp bij borst- of flesvoeding en leert de ouders hoe ze de pasgeborene zelf moeten verzorgen. De verzorgende-IG in de KZ controleert regelmatig een aantal lichaamsfuncties en gedrag van de pasgeborene en de kraamvrouw en zet vervolgstappen als er problemen zijn, zoals inschakelen van de verloskundige, of in opdracht van de verloskundige, andere deskundigen. Het accent ligt op het bevorderen van het geestelijke en fysieke herstel van de kraamvrouw en het integreren van het kind in het gezin. In voorkomende gevallen zorgt ze ook voor overige gezinsleden.

Vroegsignalering van risicogezinnen is van groot belang; doorverwijzing is altijd de verantwoordelijkheid van arts of verloskundige. De verzorgende-IG in de KZ geeft informatie, advies en instructie aan de kraamvrouw en haar partner op het gebied van de verzorging van de pasgeborene en de kraamvrouw.

De aard van het werk

Het stimuleren, ondersteunen of compensatie bieden bij niet-toereikende zelfredzaamheid op lichamelijk en psychosociaal gebied is het centrale thema binnen het werk van de verzorgende-IG.

Doel van de zorgverlening is een optimaal niveau van functionele autonomie en kwaliteit van leven/bestaan van de zorgvrager te realiseren, zoals de zorgvrager die ervaart of wenst op het gebied van gezondheid, woon/leefomgeving, participatie en mentaal welbevinden.

Het zorgproces is de basis van haar handelen. De verzorgende-IG voert haar werkzaamheden uit op basis van een zorgplan****. Haar werkzaamheden verlopen in een cyclisch proces: uitvoeren, observeren en evalueren.

De zorg die zij levert kan variëren in complexiteit per zorgvrager en kan iedere dag anders zijn. Daarnaast wordt er gewerkt op het moment dat daar behoefte aan is, dat wil zeggen 24 uur per dag, 7 dagen per week.

Vooraf in de thuiszorg, de kraamzorg en de gehandicaptenzorg werkt zij veelal solistisch, in de privé-sfeer van de zorgvrager. In intra-murale settings werkt de verzorgende-IG in teamverband.

De verzorgende-IG levert naast zorg en ondersteuning ook een bijdrage aan de ontwikkeling en professionalisering van het beroep en aan de kwaliteitsverbetering van de zorgverlening. Daarnaast werkt ze samen met en begeleidt ze nieuwe collega's en studenten. Ze stemt de zorgverlening af met collega's en andere disciplines.

Typerende beroepshouding

De verzorgende-IG heeft een inlevende en sociale houding, is creatief, proactief, meedenkend, en is communicatief vaardig. Zij richt zich op de zelfredzaamheid van de zorgvrager en stimuleert deze. Ze toont respect voor de zorgvrager en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. Ze treedt handelend op in onverwachte,

mogelijk escalerende situaties. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van cliënten, naasten en collega's. De verzorgende-IG treedt daadkrachtig op en toont initiatief, is alert en integer. Ze gaat zorgvuldig met de zorgvrager(s) om, ook in hectische situaties. Ze is flexibel en toont verantwoordelijkheid. Zij bewaakt de privacy van de cliënt en naasten, kan op juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Afhankelijk van de mogelijkheden/ beperkingen van de zorgvrager, neemt zij geheel of gedeeltelijk de zorg over. Bij de uitvoering van haar werkzaamheden heeft ze een professionele beroepshouding die gebaseerd is op de beroepscode, de eigen normen en waarden en de visie en richtlijnen/protocollen van de instelling waar zij werkzaam is. De verzorgende-IG werkt resultaatgericht en efficiënt, methodisch en veilig. Zij werkt kostenbewust en milieubewust in bijvoorbeeld het omgaan met materialen en zij werkt hygiënisch en ergonomisch verantwoord bij bijvoorbeeld het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen. Zij is in staat te reflecteren op haar gedrag, normen en gevoelens en is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag.

Keuzes en dilemma's

De verzorgende-IG komt in haar werk voor verschillende keuzes en dilemma's te staan. Zo dient zij:

- een goede balans te vinden tussen betrokkenheid en distantie in de relatie tot de zorgvrager;
- een evenwicht te zoeken tussen de mate waarin ze ingaat op wensen en problemen van de zorgvrager en/of naasten en de mogelijkheden van de zorg die ze kan of moet bieden;
- om te gaan met dilemma's die ontstaan door de wensen van de zorgvrager aan de ene kant en afwegingen vanuit het zorgplan, de richtlijnen en visie van de instelling alsmede de zakelijke aspecten van zorg aan de andere kant;
- af te wegen of ze de veranderingen in de gezondheidstoestand van de zorgvrager meldt of dat ze eerst de verdere ontwikkelingen aanziet;
- een afweging te maken tussen het in overleg met de zorgvrager ondersteunen bij het meer zelfstandig uitvoeren van activiteiten versus het helemaal of gedeeltelijk overnemen van taken en verantwoordelijkheden;
- een balans te vinden tussen de behoeften van de individuele zorgvrager versus het belang van de groep.
- een keuze te maken tussen het betrekken van mantelzorgers en/of naasten en vrijwilligers bij de zorg of het inschakelen van professionele hulp.

* Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.

** Daar waar 'naasten' staat kan ook worden gelezen: familie, partner, wettelijke vertegenwoordigers, mantelzorgers, cliëntensysteem, informele zorg en dergelijke.

*** De term zorgvrager(s) is een algemene term; in de verschillende branches worden ook andere termen gehanteerd, zoals cliënt(en), bewoner(s), gehandicapte(n), kraamvrouw(en) of barende(n).

**** De term zorgplan is een algemene term; in de verschillende branches worden ook andere termen gebruikt, zoals ondersteuningsplan, (zorg-)leefplan, behandelplan.

2.4 Loopbaanperspectief

Na afronding van de opleiding Verzorgende-IG is er de mogelijkheid door te stromen naar een vervolgopleiding op niveau 4, mbo-verpleegkundige.

De verzorgende-IG kan ook doorstromen naar andere richtingen, zoals sociaalagogisch werk. Na enige (jaren) werkervaring kan de verzorgende-IG zich specialiseren voor de functie van eerst verantwoordelijk verzorgende.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Verzorgende In 2009/2010 waren bij de opleiding verzorgende (niveau 3) ruim 19.900 studenten ingeschreven, waarvan 12.400 in de BOL. Er zijn voldoende beroepspraktijkvormingsplaatsen voor deelnemers van de opleiding. Alleen in Groningen en Friesland geven scholen aan moeilijk aan een beroepspraktijkvormingsplaats voor deze opleiding te komen. Voor het komende jaar wordt er een tekort aan deelnemers van de opleiding verzorgende verwacht van bijna 35%. Er zitten dan 8.700 deelnemers in opleiding, terwijl de arbeidsmarkt er ruim 11.000 vraagt. Als er niets verandert in het arbeidsmarktbeleid voor deze opleiding, lopen deze tekorten de komende jaren op. Op dit moment is er in elk geval een grote behoefte aan instroom van deelnemers voor de opleiding verzorgende.</p> <p>Werkgelegenheid In 2010 zijn er ruim 140.000 verzorgenden werkzaam. Zij zijn hoofdzakelijk werkzaam in de verpleeg- en verzorgingshuizen (60%), thuiszorg (10%) en de gehandicaptenzorg (8%).</p> <p>Bronnen <i>RegioMarge 8.4, versie oktober 2010.</i> <i>Toppen, rendement van opleidingen, 2009.</i></p>
Wetgeving en regelgeving	<p>De verzorgende-IG heeft te maken met diverse wet- en regelgeving. De belangrijkste zijn:</p> <p>De wet BIG Voor het beroep Verzorgende-IG geldt artikel 34, Algemene Maatregel van Bestuur, besluit 463, waarin de opleidingseisen en het deskundigheidsgebied zijn omschreven. Wie een diploma heeft dat aan de eisen voldoet, heeft recht op het voeren van de beschermde opleidingstitel Verzorgende-IG. Tijdens de opleiding tot verzorgende-IG komen de volgende zorgcategorieën aan de orde, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kraamvrouwen en pasgeborene; - zorgvragers met beperkte mogelijkheden tot zelfzorg, op somatisch of psychosociaal gebied - geriatrische zorgvragers; - chronische somatisch zieken; - lichamelijke gehandicapten; - verstandelijke gehandicapten; - revaliderende zorgvragers. <p>De wet BOPZ De wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen regelt de onvrijwillige opname van mensen met een geestesstoornis, dwangbehandeling en het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen en maatregelen. De wet is medio 2007 geëvalueerd en daarbij is geadviseerd om de wet bij te stellen. Er komt een nieuwe wettelijke regeling met zorg op maat voor mensen die door een psychische stoornis zichzelf of anderen ernstig schade dreigen toe te brengen. Een nieuw wetsvoorstel verplichte geestelijke gezondheidszorg is in voorbereiding, deze wet zal op termijn de wet BOPZ vervangen. De verzorgende-IG dient voor haar beroepsuitoefening op de hoogte te zijn van de (eventuele aanpassingen in de) regels uit deze wetten.</p> <p>De wet Zorg en dwang</p>

Het Ministerie van VWS heeft een wetsvoorstel opgesteld, waarin gedwongen zorg voor cliënten met dementie of een verstandelijke beperking geregeld wordt. Dit met het oog op de veiligheid van de cliënt. De wet zal gelden voor alle zorgverleners, alle zorglocaties en alle vrijheidsbeperkingen. De wet treedt naar verwachting in 2011 of 2012 in werking. Zodra de wet rechtsgeldig is, zal gekeken worden of, gericht op uitvoering van de wet in de zorg, specifieke competenties van zorgmedewerkers moeten worden toegevoegd.

Zorgzwaartepakketten

Per 1 januari 2009 is in de verpleging en verzorging, gehandicaptenzorg en de GGZ een nieuw financieringsstelsel ingevoerd, door middel van zogenaamde zorgzwaartepakketten.

Doel ervan is enerzijds de kosten van de gezondheidszorg binnen de perken te houden en anderzijds de geboden zorg beter af te stemmen op de zorgbehoefte en wensen van cliënten.

Afhankelijk van de geïndiceerde pakketten worden van zorgmedewerkers soms nieuwe competenties gevraagd, of wordt meer de nadruk gelegd op specifieke competenties: opstellen van een zorg-leef-begeleidingsplan dat goed aansluit op de indicatie, overleggen met cliënten over wensen met betrekking tot zorgverlening, klantgericht werken etc. Deze zijn opgenomen in het kwalificatiedossier.

De wet cliëntenrechten zorg

Een nieuwe wet die eraan komt, is de zogenaamde Wet cliëntenrechten zorg.

Het kabinet heeft in 2008 het programma 'Zeven rechten voor de cliënt in de zorg: investeren in de zorgrelatie' opgesteld. Op basis van dit programma heeft het kabinet een wetsvoorstel Wet cliëntenrechten zorg (Wcz) geschreven. De inwerkingtreding van de Wcz is afhankelijk van goedkeuring door achtereenvolgens de Tweede en Eerste Kamer. De Wcz voegt bepaalde regels uit bestaande wetten samen tot één nieuwe wet, waardoor de rechtspositie van de cliënt geregeld wordt in samenhang met voorschriften voor het functioneren van zorgaanbieders. Het opstellen van één wettelijke regeling ondersteunt daarnaast het streven naar meer samenhang in de zorg, bijvoorbeeld tussen de eerste en de tweede lijn en tussen langdurige en curatieve zorg. En het bevordert de transparantie voor alle betrokkenen; een belangrijk middel om de kwaliteit van de zorg en de invloed van de cliënt te vergroten.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Het kabinet werkt aan de invoering van een verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de sectoren (gezondheids)zorg, welzijn en sport, onderwijs, politie en justitie. De meldcode behelst een stappenplan dat duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Het betreft alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, naast huiselijk geweld en kindermishandeling ook seksueel geweld, ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijk genitale verminking. Het gaat om een wettelijk verplichting tot het hebben van een meldcode en een plicht tot zorgvuldig handelen, niet om een meldplicht.

Najaar 2009 is het basismodel meldcode geplaatst op <http://www.meldcode.nl>. Het gebruik van een meldcode heeft effect. Daarom gaat de overheid dit verplichten. Naar verwachting treedt de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het voorjaar van 2011 in werking. De wet wordt gemaakt door de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Jeugd en Gezin en Justitie.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

De volgende ontwikkelingen hebben invloed op de beroepsuitoefening van de verzorgende-IG:

Vergrijzing

Vergrijzing betekent een toename van zorgvragers die ouder worden, mede door de verbeterde medische kennis. De vergrijzing brengt andere zorgvragers met zich mee, met name door de combinatie van verschillende soorten problematiek die kunnen ontstaan bij ouderen. Verzorgenden-IG zullen hier adequaat op moeten reageren.

Multiculturele samenleving

Er is een toename te constateren in diversiteit in achtergronden bij zorgvragers. De verschillen in achtergronden en leefstijlen vragen van de verzorgende-IG specifieke vaardigheden om zorgvragen te verduidelijken en behoeften te onderkennen.

Cliënt- en vraaggestuurde zorg

De verschuiving naar cliënt- en vraaggestuurde zorg en vermaatschappelijking van de zorg, ontschotting, ketenzorg, zorgzwaartepakketten en zorgarrangementen vragen van de verzorgende-IG dat ze een klantgerichte, ondernemende, flexibele houding inneemt en meer samenwerkt met andere disciplines. Ze zal vaker werken in verschillende contexten en solistisch of juist samen met collega's werkzaam zijn.

Toename mondigheid en eigen verantwoordelijkheid

De toename van mondigheid en eigen verantwoordelijkheid van zorgvragers en juridisering leiden ertoe dat zorgvragers steeds hogere eisen stellen aan de zorgverlening en van zich laten horen als ze niet tevreden zijn. Dit vraagt van de verzorgende-IG dat ze sterker in haar schoenen moet staan ten opzichte van de zorgvrager(s) en mantelzorger/naasten en haar handelen goed moet verantwoorden, naar zichzelf en naar de leidinggevende.

Kostenstijging gezondheidszorg en resultaatgericht werken

De toenemende stijging van de kosten in de gezondheidszorg leiden tot vergaande taakherschikking en specialisaties. De overheid stimuleert bij zorgvragers en bij zorgorganisaties een zo verantwoord en doelmatig mogelijk handelen (beste zorg voor minste prijs) Door de toenemende aandacht voor de productiviteit en efficiëntie wordt de zorgverlening vaker beschouwd als een productieproces. De verzorgende-IG wordt mede door de krapte op de arbeidsmarkt sterker onder druk gezet om te presteren. Anderzijds wordt van ze gevraagd dat ze open staan voor innovaties.

Gebruik van ICT

Het gebruik van ICT als ondersteuning van het professioneel handelen zal in de toekomst steeds meer mogelijkheden met zich meebrengen op het gebied van monitoren, rapporteren en communiceren. Kennis hebben van en kunnen omgaan met technologische toepassingen wordt steeds belangrijker (zorg op afstand/domotica).

Kleinschalig wonen

In de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg is er sprake van een ontwikkeling naar 'kleinschalig wonen' in een woongroep. Hierin staan het welbevinden en levensritme van de cliënt(en) centraal. Zo kan per cliënt individueel maatwerk wat betreft zorg en begeleiding geboden worden. Er wordt naar een huiselijke sfeer gestreefd die gevoel van 'thuis zijn' moet opleveren. De medewerker werkt vaak alleen of in een klein team en moet dus zelfstandig kunnen werken en kunnen omgaan met dagelijkse situaties en dilemma's.

Kwaliteitskaders

In toenemende mate wordt gewerkt aan de hand van zogenaamde kwaliteitskaders. Deze kwaliteitskaders zijn specifiek voor een branche ontwikkeld. Zo worden de volgende documenten gehanteerd: voor de VVT 'Kwaliteitskader Verantwoorde Zorg', voor de GGZ 'Zichtbare Zorg geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg: basisset prestatieindicatoren', voor de GHZ 'Kwaliteitskader gehandicaptenzorg' en voor de KZ 'Kwaliteitskader Vervroegde Inzet Kraamverzorgenden'.

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Dit kwalificatiedossier bevat één kwalificatie, met brancheverbijzonderingen. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende brancheverbijzonderingen gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende brancheverbijzonderingen zich bevindt en waar brancheverbijzonderingen van elkaar verschillen.

Legenda:

B1: Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

B2: Gehandicaptenzorg (GHZ)

B3: Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

B4: Kraamzorg (KZ)

Kerntaak	Werkproces	Kwalificatie			
		B1	B2	B3	B4
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier					
	1.1 Stelt (mede) het zorgplan op	x	x	x	x
	1.2 Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden	x	x	x	x
	1.3 Voert verpleegtechnische handelingen uit	x	x	x	x
	1.4 Voert partusassistentie uit				x
	1.5 Begeleidt een zorgvrager	x	x	x	x
	1.6 Begeleidt een groep zorgvragers	x	x	x	
	1.7 Ondersteunt bij wonen en huishouden	x	x	x	x
	1.8 Geeft voorlichting, advies en instructie	x	x	x	x
	1.9 Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties	x	x	x	x
	1.10 Stemt de zorgverlening af	x	x	x	x
	1.11 Evalueert de zorgverlening	x	x	x	x
Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken					
	2.1 Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep	x	x	x	x
	2.2 Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	x	x	x	x
	2.3 Geeft werkbegeleiding	x	x	x	x

4. Beschrijving van de brancheverbijzonderingen

In dit hoofdstuk worden de verschillende brancheverbijzonderingen van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De brancheverbijzonderingen welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)*
- *Gehandicaptenzorg (GHZ)*
- *Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)*
- *Kraamzorg (KZ)*

4.1 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De verzorgende-IG werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging. Hieronder wordt de context verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) beschreven.</p> <p>De verzorgende-IG in de VVT werkt met verschillende zorgcategorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oudere cliënt met beperkte zelfzorg - psychogeriatrische cliënt en cliënten met psychiatrische problemen - chronische zieken - revaliderende cliënten en cliënten die kortdurende zorg ontvangen na ziekenhuisopname - kwetsbare ouderen (met multimorbiditeit) <p>Ze is werkzaam in verschillende settings, zoals een verpleeghuis, verzorgingshuis, thuishouding, kleinschalige woonvorm of in een woonzorgcombinatie. De verzorgende-IG werkt in een woon-leefklimaat, waarbij de eigen levenssfeer en leefpatronen van de cliënt gerespecteerd en versterkt worden.</p> <p>In de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg is er veel contact met naasten en vrijwilligers.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De verzorgende-IG in de VVT is sociaal en communicatief vaardig: ze hanteert bij beperkte communicatiemogelijkheden van de cliënt een creatieve manier van communiceren.</p> <p>Kenmerkend voor de verzorgende-IG in de VVT is dat zij cliënten ondersteunt op een manier dat deze zoveel mogelijk het leven kunnen leiden dat ze willen en gewend zijn. Ze heeft hierbij een cliënt- en vraaggestuurde houding, waarbij ze de cliënt ziet als opdrachtgever. Zij zorgt dat ze in de zorgverlening ook verbinding legt met de informele zorg en versterkt deze waar mogelijk.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De verzorgende-IG in de VVT heeft een uitvoerende en begeleidende rol. In het primaire proces is ze verantwoordelijk voor haar eigen werk. De verzorgende-IG is verantwoordelijk voor het (mede-)opstellen, evalueren en bijstellen van het zorg-/leefplan. De verzorgende-IG is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies zoals opgenomen in het zorg-/leefplan. Ze handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De verzorgende-IG is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid. Ze reflecteert op haar eigen handelen en kan gemaakte keuzes beargumenteren. Ze verantwoordt haar handelen aan degene die haar de zorgvrager heeft toegewezen en overlegt hiermee wanneer er veranderingen optreden in de zorgbehoefte/wensen van de zorgvrager of als er bijzonderheden zijn die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De verzorgende-IG in de VVT is in staat te werken volgens routines, standaardprocedures en combinaties van (standaard) procedures. De verzorgende-IG werkt in laag tot gemiddeld complexe situaties, waarbij de gezondheidstoestand van de zorgvrager doorgaans weinig wisselt. Ze werkt in voorspelbare, niet-levensbedreigende situaties. Zij kan echter wel te maken hebben met veranderingen in de zorgvraag en wensen van de zorgvrager en naaste omgeving en moet daarop reageren. De werkzaamheden die zij verricht zijn divers en vooral praktisch en concreet van aard. De verzorgende-IG beschikt vooral over beroeps- c.q. branchespecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over contextgebonden vaardigheden.</p>
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, VWS (Bron: wet BIG, artikel 34, Staatsblad, november 1993)
Branche vereisten	Nee

Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde

In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

4.2 Gehandicaptenzorg (GHZ)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De verzorgende-IG werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging. Hieronder wordt de context van de gehandicaptenzorg (GHZ) beschreven.</p> <p>De verzorgende-IG in de GHZ werkt met zorgvrager(s) met lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of meervoudige beperkingen. Ze is werkzaam in verschillende settings waaronder in instellingen voor gehandicapten (intramuraal), kleinschalige woonvormen, dagbestedingsprojecten of in de thuissituatie van de gehandicapte die zelfstandig danwel bij ouders of verzorgers woont of een combinatie van genoemde werksettings.</p> <p>In de gehandicaptenzorg heb je ook met het netwerk van de gehandicapte te maken: de familie, het werk of de school waar hij of zij heen gaat. En natuurlijk met vrijwilligers en de andere hulpverleners om de cliënt heen: begeleiders, de gedragskundige, de arts, enzovoort.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De verzorgende-IG in de GHZ is sociaal en communicatief vaardig: ze sluit aan op het niveau, de mogelijkheden en de beleving van de gehandicapte en maakt (daarbij) creatief gebruik van verschillende communicatiemethoden.</p> <p>Kenmerkend voor de verzorgende-IG in de zorg voor de gehandicapte is dat zij goed grenzen kan aangeven, zowel naar de gehandicapte als naar zichzelf toe. Van belang is dat ze voor regelmaat en structuur zorgt bij de zorgverlening om stress, weerstand en gedragsproblemen bij de gehandicapte zo veel mogelijk te voorkomen. Ze moet de gehandicapte blijvend begeleiden, ook in moeilijke tijden en situaties en zal daarbij om moeten gaan met haar eigen emoties.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De verzorgende-IG in de GHZ heeft een uitvoerende en begeleidende rol. In het primaire proces is ze verantwoordelijk voor haar eigen werk. De verzorgende-IG stelt niet zelf het zorgplan op. De verzorgende-IG is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies zoals opgenomen in het zorgplan. Ze handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De verzorgende-IG is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid. Ze reflecteert op haar eigen handelen en kan gemaakte keuzes beargumenteren. Ze verantwoordt haar handelen aan degene die haar de gehandicapte heeft toegewezen en overlegt hiermee wanneer er veranderingen optreden in de zorgbehoefte/ wensen van de gehandicapte of als er bijzonderheden zijn die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p> <p>Het in stand houden van het netwerk van de gehandicapte en stimuleren dat de gehandicapte een passende dagbesteding ontvangt zijn belangrijke aspecten in de zorgverlening, die de kwaliteit van leven aanzienlijk vergroten.</p>
Complexiteit	<p>De verzorgende-IG in de GHZ is in staat te werken volgens routines, standaardprocedures en combinaties van (standaard) procedures. De verzorgende-IG werkt in laag tot gemiddeld complexe situaties, waarbij de gezondheidstoestand van de gehandicapte doorgaans weinig wisselt. Ze werkt in voorspelbare, niet-levensbedreigende situaties. Zij kan echter wel te maken hebben met veranderingen in de zorgvraag en wensen van de gehandicapte en naaste omgeving en moet daarop reageren. De werkzaamheden die zij verricht zijn divers en vooral praktisch en concreet van aard. De verzorgende-IG beschikt vooral over beroeps- c.q. branchespecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over contextgebonden vaardigheden.</p>
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, VWS (Bron: wet BIG, artikel 34, Staatsblad, november 1993)

Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

4.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De verzorgende-IG werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging. Hieronder wordt de context van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) beschreven.</p> <p>De verzorgende-IG in de GGZ werkt met zorgvrager(s) van alle leeftijden, met laag- tot gemiddeld complexe psychosociale of psychiatrische stoornissen of een verslaving.</p> <p>Ze is werkzaam in de intra-,trans- en extramurale settings, zoals: geïntegreerde GGZ-instellingen, Regionale Instellingen voor Beschermende Woonvormen (RIBW), instellingen voor verslavingszorg, instellingen voor forensische psychiatrie, thuissituatie of een combinatie hiervan.</p> <p>Wegens de stabiliteit en voorspelbaarheid, werkt de verzorgende-IG voornamelijk in de ouderenpsychiatrie en deels bij de chronische (laag complexe) volwassenenpsychiatrie.</p> <p>In de geestelijke gezondheidszorg is er veel contact met het netwerk van de zorgvrager. En natuurlijk met de andere hulpverleners om de cliënt heen: begeleiders, de gedragskundige, de arts, enzovoort.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De verzorgende-IG in de GGZ is sociaal en communicatief vaardig: ze is in staat haar communicatie aan te passen op de psychische gemoedstoestand van de zorgvrager.</p> <p>Kenmerkend voor de verzorgende-IG in de zorgverlening is het op een passende manier omgaan met het netwerk van zorgvragers met een psychiatrische problematiek of verslavingsproblematiek, omdat het de kwaliteit van leven van de zorgvragers kan vergroten.</p> <p>Een belangrijk aandachtspunt voor de verzorgende-IG in deze branche is dat zij duidelijk haar grenzen aangeeft; zorgvragers en betrokkenen moeten duidelijk weten wat wel en niet van haar verwacht kan worden. Ze besteed aandacht aan zelfreflectie en –hantering. Ook is ze in staat om methodisch en herstelgericht te handelen in de psychiatrische context van de zorgvrager en kan zij ondernemend denken.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De verzorgende-IG in de GGZ heeft een uitvoerende en begeleidende rol. In het primaire proces is ze verantwoordelijk voor haar eigen werk. De verzorgende-IG stelt niet zelf het zorgplan op. De verzorgende-IG is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies zoals opgenomen in het zorgplan. Ze handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De verzorgende-IG is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid. Ze reflecteert op haar eigen handelen en kan gemaakte keuzes beargumenteren. Ze verantwoordt haar handelen aan degene die haar de zorgvrager heeft toegewezen en overlegt hiermee wanneer er veranderingen optreden in de zorgbehoefte/wensen van de zorgvrager of als er bijzonderheden zijn die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De verzorgende-IG in de GGZ is in staat te werken volgens routines, standaardprocedures en combinaties van (standaard) procedures. De verzorgende-IG werkt in laag tot gemiddeld complexe situaties, waarbij de gezondheidstoestand van de zorgvrager doorgaans weinig wisselt. Ze werkt in voorspelbare, niet-levensbedreigende situaties. Zij kan echter wel te maken hebben met veranderingen in de zorgvraag en wensen van de zorgvrager en naaste omgeving en moet daarop reageren. De werkzaamheden die zij verricht zijn divers en vooral praktisch en concreet van aard. De verzorgende-IG beschikt vooral over beroeps- c.q. branchespecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over contextgebonden vaardigheden.</p>

Wettelijke beroepsvereisten	Ja, VWS (Bron: wet BIG, artikel 34, Staatsblad, november 1993)
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

4.4 Kraamzorg (KZ)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De verzorgende-IG werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging. Hieronder wordt de context van de kraamzorg (KZ) beschreven.</p> <p>De verzorgende-IG in de KZ werkt met barenden, kraamvrouwen en pasgeborenen. De verzorgende-IG biedt kortdurende (basis)zorg en ondersteuning aan de kraamvrouw en biedt assistentie bij de bevalling. De assistentie en de ondersteuning zijn ofwel in het ziekenhuis, ofwel in een kraamhotel, ofwel bij de kraamvrouw thuis. De verzorgende-IG werkt in teamverband in het ziekenhuis. In de woning van de kraamvrouw werkt zij veelal solistisch, waarbij de eigen levenssfeer van de kraamvrouw gerespecteerd wordt. Ze krijgt eventueel te maken met overige gezinsleden die in huis wonen of daar langs komen.</p>
Typerende beroepshouding	<p>In de kraamzorg is (psychosociale) begeleiding een belangrijke taak omdat de jonge ouders vaak onzeker zijn en zich gauw zorgen maken om de pasgeborene. In korte tijd moet de verzorgende-IG hen het vertrouwen geven dat ze zelf voor de pasgeborene kunnen zorgen. Zij moet in korte tijd een vertrouwensrelatie opbouwen en zorgen dat haar adviezen worden geaccepteerd. De verzorgende-IG heeft een vraaggestuurde houding, waarbij ze de kraamvrouw ziet als opdrachtgever.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De verzorgende-IG in de KZ heeft een uitvoerende en begeleidende rol. In het primaire proces is ze verantwoordelijk voor haar eigen werk. De verzorgende-IG is verantwoordelijk voor het (mede-)opstellen, evalueren en bijstellen van het zorgplan. De verzorgende-IG is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies zoals opgenomen in het zorgplan. De verloskundige draagt de medische verantwoordelijkheid voor het kraambed, de verzorgende-IG is verantwoordelijk voor de verzorging en ondersteuning van de kraamvrouw en pasgeborene gedurende de kraamperiode thuis. Ze handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De verzorgende-IG is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid. Ze reflecteert op haar eigen handelen en kan gemaakte keuzes beargumenteren. Ze verantwoordt haar handelen aan de verloskundige en haar leidinggevende en overlegt hiermee wanneer er veranderingen optreden in de zorgbehoefte van de kraamvrouw en pasgeborene of als er bijzonderheden zijn die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan. Tijdens het verlenen van partusassistentie stemt de verzorgende-IG haar werkzaamheden af met de verloskundige.</p>
Complexiteit	<p>De verzorgende-IG in de KZ is in staat te werken volgens routines, standaardprocedures en combinaties van (standaard) procedures. De verzorgende-IG werkt in laag tot gemiddeld complexe situaties, waarbij de gezondheidstoestand van de zorgvrager doorgaans weinig wisselt. Ze werkt in voorspelbare, niet-levensbedreigende situaties. Zij kan echter wel te maken hebben met veranderingen in de zorgvraag en wensen van de zorgvrager en naaste omgeving en moet daarop reageren. De werkzaamheden die zij verricht zijn divers en vooral praktisch en concreet van aard. De verzorgende-IG beschikt vooral over beroeps- c.q. branchespecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over contextgebonden vaardigheden.</p>
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, VWS (Bron: wet BIG, artikel 34, Staatsblad, november 1993)
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het</p>

referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	Werkprocessen bij kerntaak 1	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>1.1 De verzorgende-IG verzamelt gegevens om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de zorgvrager, eventueel met naasten, in kaart te brengen. <i>In de VVT, de GHZ en de GGZ voert een anamnesegegesprek met de zorgvrager, eventueel gesteund door naasten.</i> Ze maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de specifieke branche. De verzorgende-IG analyseert de verzamelde gegevens, formuleert (mede) zorg- en ondersteuningsdoelen en passende activiteiten en stelt (mede) het zorgplan op. Zij bespreekt eventueel het zorgplan met de zorgvrager en betrokkenen, en vraagt om instemming.</p> <p>1.2 De verzorgende-IG ondersteunt de zorgvrager bij persoonlijke verzorging, bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit en waak- en slaapritme. Ze observeert en signaleert continu veranderingen en bewaakt hiermee de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor veiligheid van de zorgvrager. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. <i>De verzorgende-IG in de KZ verzorgt ook de pasgeborene en geeft hulp bij borst- of flesvoeding. De verzorgende-IG in de VVT, GHZ en GGZ biedt in voorkomende gevallen terminale zorg en ondersteuning, en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken.</i> De verzorgende-IG schakelt deskundigen in als een zorgvrager is overleden. Zij zorgt voor een eerste opvang van naasten.</p> <p>1.3 De verzorgende-IG voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts. Ze voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met de specifieke context van de zorgvrager.</p> <p>1.4 <i>De verzorgende-IG in de KZ biedt continue begeleiding bij de bevalling. Zij begeleidt de barende vanaf het begin van de bevalling. Zij assisteert de verloskundige of arts tijdens de bevalling, bijvoorbeeld door middel van het organiseren en aanreiken van materialen en middelen. Zij begeleidt de barende en haar partner, bijvoorbeeld bij het opvangen van de weeën.</i></p> <p>1.5 De verzorgende-IG begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. <i>De verzorgende-IG in de VVT, GHZ en GGZ ondersteunt bij praktische zaken, bijvoorbeeld leren reizen met openbaar vervoer etc. Ook ondersteunt ze de zorgvrager bij het realiseren van een waardevolle dagbesteding, het opbouwen en onderhouden van zijn sociale netwerk en betreft ze het sociale netwerk bij de ondersteuning. Ze motiveert de zorgvrager ook om zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te</i></p>	1.1	Stelt (mede) het zorgplan op
	1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden
	1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit
	1.4	Voert partusassistentie uit
	1.5	Begeleidt een zorgvrager
	1.6	Begeleidt een groep zorgvragers
	1.7	Ondersteunt bij wonen en huishouden
	1.8	Geeft voorlichting, advies en instructie
	1.9	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties
	1.10	Stemt de zorgverlening af
	1.11	Evalueert de zorgverlening

voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ook begeleidt ze de zorgvrager bij de verwerking en hantering van de gevolgen van ziekte, beperking of behandeling.

De verzorgende-IG in de KZ ondersteunt de kraamvrouw, haar partner en andere familieleden bij het hanteren van de nieuwe gezinsomstandigheden en wanneer de pasgeborene (ernstig) gehandicapt is of een (ernstige) ziekte heeft of waarbij de pasgeborene is overleden.

Daarnaast ondersteunt zij de naasten en let daarbij op signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.

1.6 De verzorgende-IG in de VVT, GHZ en GGZ begeleidt een groep zorgvragers bij het zo optimaal mogelijk samenwonen in groepsverband, bijvoorbeeld bij gezamenlijke maaltijden en groepsactiviteiten. Zij creëert een zo stimulerend en prettig mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor de groep, passend bij hun behoeftes en wensen, en betreft hierbij zonodig ook de naasten. De verzorgende-IG bevordert een goed groepsklimaat. Ze observeert de groepsdynamiek en het gedrag van de zorgvragers. Ze helpt een zorgvrager bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep. Ze maakt afspraken over (gedrags)regels. Ze grijpt in of bemiddelt bij conflicten.

De verzorgende-IG in de GGZ gebruikt de groep als therapeutisch instrument om de zorgvrager in zijn sociaal-maatschappelijk functioneren te versterken en hem te ondersteunen bij het opbouwen en onderhouden van contacten.

1.7 De verzorgende-IG ondersteunt bij huishouden en wonen. Zij ondersteunt zonodig bij:

- het opruimen en schoonhouden van de woning/ leefruimte;
- het verzorgen van textiel en maaltijden;
- bij verzorgen van de (woon)kamer(s) en groepsruimten;
- het doen van de boodschappen;

De verzorgende-IG in de GHZ ondersteunt de zorgvrager ook bij financiële en administratieve werkzaamheden;

In de GHZ en GGZ ondersteunt ze zo mogelijk tot het (leren) voeren van een huishouden.

In de KZ waarborgt ze ook de hygiëne.

1.8 De verzorgende-IG geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de zorgvrager, gericht op de mogelijkheden om met zijn beperkingen om te gaan, ook voor de betrokkenen. Zij geeft in voorkomende gevallen informatie over ziekten en beperkingen en de gevolgen hiervan voor onder andere de persoonlijke verzorging en de huishoudelijke zorg. Zij geeft onder andere voorlichting en advies over een gezonde leefstijl, veiligheid in huis, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken. Tijdens de voorlichting, het advies en de instructie houdt ze rekening met mogelijke problemen van de doelgroep. De verzorgende-IG instrueert in voorkomende gevallen de zorgvrager en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. *De verzorgende-IG in de GHZ geeft gerichte training en aanwijzingen voor het leggen van contacten.* Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.

1.9 De verzorgende-IG signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds of van problemen van somatische aard anderzijds.

De verzorgende-IG in de GGZ schat suïcidaliteit en gevaar voor derden in. De verzorgende-IG grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen

en maatregelen toe volgens afspraken in het zorgplan en de richtlijnen van de organisatie. Ze roept de hulp in van collega's of deskundige(n) van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk crisissituaties te voorkomen. *De verzorgende-IG in de GHZ bespreekt achteraf (de gevolgen van) het voorval met de gehandicapte en eventueel zijn omgeving. De verzorgende-IG in de GGZ voert zo nodig preventieve acties uit die gericht zijn op het voorkomen van erger.*

1.10 De verzorgende-IG stemt de werkzaamheden af met collega's onderling en met collega's van andere disciplines; plant, maakt afspraken met collega's over de manier waarop zij zorg verlenen en hoe ze dit organiseren en draagt indien nodig werkzaamheden over. De verzorgende-IG stemt de zorg zonodig af met naasten of met andere betrokkenen. Zij neemt deel aan voor afstemming relevante overlegvormen en collegiale consultaties. Ze past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.

1.11 De verzorgende-IG evalueert (de totale) zorgverlening. Zij evalueert periodiek en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met alle betrokkenen. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het zorgplan. *In de VVT, GHZ en GGZ schrijft zij eventueel ook een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere zorgsetting danwel voor beëindiging van haar eigen werkzaamheden. Zij houdt het zorgdossier bij. In de KZ zorgt zij in overleg met de verloskundige voor een overdracht naar de Jeugd Gezondheidszorg c.q. het consultatiebureau.*

Toelichting:

Toelichting: werkproces 1.3 en 1.4:

'Voert verpleegtechnische handelingen uit' en 'voert partusassistentie uit'.

De verzorgende-IG is bij de uitvoering van voorbehouden handelingen gehouden aan de wettelijke eisen gesteld in de Wet BIG. Dit betekent dat zij niet zelfstandig bevoegd is en alleen in opdracht van een 'zelfstandig bevoegd' beroepsbeoefenaar (arts of verloskundige) en onder voorwaarden een voorbehouden handeling mag uitvoeren. De belangrijkste voorwaarde waaraan altijd moet worden voldaan, is de bekwaamheid van de uitvoerder. Bekwaam wil zeggen: dat de uitvoerder op het moment van de handeling de nodige kennis en vaardigheid moet bezitten. Zij is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen.

Hieronder een overzicht van verpleegtechnische en voorbehouden handelingen, die gelden voor iedere branche. De eerste handelingen dienen door elke verzorgende-IG te kunnen worden uitgevoerd. De verzorgende-IG in de VVT, de GHZ en GGZ dient, in aanvulling daarop nog vier handelingen aan te leren, afgestemd op de branchespecifieke setting. De verzorgende-IG in de KZ dient, in aanvulling daarop nog drie handelingen aan te leren, plus de verplichte partusassistentie.

Verpleegtechnische handelingen waaronder voorbehouden handelingen (*), die door elke verzorgende-IG kunnen worden uitgevoerd:	VVT	GHZ	GGZ	KZ

- medicijnen checken, registreren, distribueren, zo nodig controle op inname (volgens zorgplan)	X	X	X	X
- medicijnen toedienen: oraal, rectaal, vaginaal, via de huid, via de luchtwegen, via de slijmvliezen	X	X	X	X
- verzorgen rode en gele wonden	X	X	X	X
- zwachteltechnieken toepassen	X	X	X	X
- verzamelen van monsters ten behoeve van diagnostiek (steriel en niet-steriel materiaal)	X	X	X	X
- eerste hulp (somatisch) verlenen bij: verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken, en bij ademstilstand en circulatiestilstand	X	X	X	X
- een suprapubische katheter verzorgen	X	X	X	X
- blaaskatheter en maagsonde observeren en controleren	X	X	X	X
- blaasspoeling uitvoeren	X	X	X	X
- lichaamstemperatuur regelen door middel van koude- of warmtebehandeling	X	X	X	X
- subcutaan injecteren	X*	X*	X*	X*
- intramusculair injecteren	X*	X*	X*	X*
Overige verpleegtechnische handelingen waaronder voorbehouden handelingen (*), waarvan de verzorgende-IG er vier dient aan te leren, afgestemd op de branchespecifieke setting:				
- een maagsonde inbrengen	X*	X*	X*	X*
- katheteriseren van de blaas bij vrouwen	X*	X*	X*	X*
- katheteriseren van de blaas bij mannen	X*	X*	X*	X*
- PEG-sondevoeding toedienen	X	X	X	X
- verzorgen van zwarte wonden	X	X	X	X
- zuurstof toedienen	X	X	X	X

- toedienen van sondevoeding en voedingspomp bedienen	x	x	x	x
- verzorgen van een stoma	x	x	x	x
- tracheacanule en tracheostoma verzorgen	x	x	x	x
- maag- en darmspoeling uitvoeren	x	x	x	x
- vagina en stoma irrigeren	x	x	x	x
- mond- en keelholte uitzuigen	x	x	x	x
- verplicht voor de KZ: partusassistentie verlenen				x

Toelichting: werkproces 1.5

De verzorgende-IG in de VVT zoekt bij het begeleiden bij zelfredzaamheid uit wat de informele zorg kan, en voegt daar dan zorg bij in plaats van omgekeerd. Zelfredzaam = samenredzaam.

Toelichting: werkproces 1.6

Voor de VVT geldt dat er in de branche van de thuiszorg geen sprake is van groepen, maar bij de verpleeg- en verzorgingshuizen wel.

Toelichting: werkproces 1.9

Gedragsproblemen van grensoverschrijdend gedrag zijn: agressie of geweld. Omgaan met agressie geldt zowel voor agressie door zorgvragers en naasten als voor dreiging van buitenaf. Het kan gaan om agressie richting de verzorgende-IG of gericht op de zorgvrager of anderen. Omgaan met agressie houdt in: signaleren, voorkomen, ermee omgaan en ervan leren. Voorbeelden of problemen van somatische aard zijn bijvoorbeeld: verslikking, verwonding, vergiftiging, ademstilstand of circulatiestilstand.

5.2 Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>2.1 De verzorgende-IG werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.</p> <p>2.2 De verzorgende-IG werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit (wetenschappelijk) onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. De verzorgende-IG werkt met kwaliteitszorgsystemen. Ze ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie.</p> <p>2.3 De verzorgende-IG werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en/of stagiaires. Ze kiest in overleg een geschikte wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leerklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.</p> <p>Toelichting:</p> <p>De werkprocessen 2.1, 2.2 en 2.3 zijn branche onafhankelijk.</p>	2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep
	2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
	2.3	Geeft werkbegeleiding

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per brancheverbijzondering aangegeven middels blokjes. Deze moet u van links naar rechts lezen. Indien de blokjes in de matrix niet zijn gevuld, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende brancheverbijzondering.

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																										
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				■			■		■	■		■													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					■	■			■								■								
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit										■	■								■	■					
1.4	Voert partusassistentie uit										■	■								■	■					
1.5	Begeleidt een zorgvrager			■	■														■	■						
1.6	Begeleidt een groep zorgvragers			■	■																■	■				
1.7	Ondersteunt bij wonen en huishouden											■	■						■	■						

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																										
1.8	Geeft voorlichting, advies en instructie								■			■														
1.9	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties				■														■		■					
1.10	Stemt de zorgverlening af				■												■									
1.11	Evalueert de zorgverlening			■					■			■														

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																										
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep																									
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																									
2.3	Geeft werkbegeleiding																									

Deel C: Uitwerking van de brancheverbijzonderingen

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke brancheverbijzondering. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per brancheverbijzondering aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Brancheverbijzonderingen

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

Proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					x	x				x									x							
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x						
1.4	Voert partusassistentie uit																										
1.5	Begeleidt een zorgvrager			x	x															x							
1.6	Begeleidt een groep zorgvragers			x																		x					
1.7	Ondersteunt bij wonen en huishouden												x							x		x					
1.8	Geeft voorlichting, advies en instructie									x			x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.9	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.10	Stemt de zorgverlening af					X												X									
1.11	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT verzamelt gegevens <i>over dreigende of gezondheidsproblemen</i> om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de cliënt, eventueel met naasten, in kaart te brengen. <i>Zij voert een intakegesprek met de cliënt, eventueel gesteund door naasten en houdt daarbij rekening met psychosociale problematiek, ervaringsdeskundigheid en het levensverhaal. Ze maakt gebruik van haarkennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de VVTen het mogelijk naast elkaar bestaan van zelfzorgtekorten.</i> De verzorgende-IG analyseert de verzamelde gegevens, formuleert zorg- en ondersteuningsdoelen en passende activiteiten. <i>Daarbij ligt het accent op de levensdomeinen: lichamelijke gezondheid en welbevinden, leef- en woonsituatie, participatie en mentaal welbevinden.</i> Ze stelt het zorgleefplan op en houdt daarbij rekening met <i>een veelal langdurigezorgrelatie en denog mogelijke zelf- en mantelzorg.</i> Ze bespreekt het zorgleefplan met de cliënt en betrokkenen, en vraagt om instemming.		
Gewenst resultaat	Een zorgleefplan met duidelijke doelen en activiteiten, dat is besproken met de cliënt en waarin rekening is gehouden met zijn specifieke wensen, mogelijkheden en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De verzorgende-IG in de VVT luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidssituatie, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de cliënt en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de cliënt en de mogelijkheid van naasten om te participeren in de zorgrelatie, zodat de cliënt en betrokkenen op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het zorgleefplan.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de zorgcategorieën • Kennis van multipathologie • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen • Nederlands - schrijfvaardigheid • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van anatomie en fysiologie • Kennis van technologische toepassingen • - • Branchespecifiek: • Kennis van normen voor verantwoorde zorg
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De verzorgende-IG in de VVT leidt het intakegesprek met de cliënt in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden en probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is, en streeft daarbij overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het zorgleefplan kunnen instemmen.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Correct formuleren • Nauwkeurig en volledig rapporteren • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de VVT verwerkt verkregen gegevens accuraat, zij formuleert op correcte wijze en kernachtig de doelen en activiteiten, zodanig dit voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De verzorgende-IG in de VVT maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze verantwoorde doelen kan stellen in het zorgleefplan.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op

Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie genereren uit gegevens • Conclusies trekken • Verbanden leggen	De verzorgende-IG in de VVT analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies, zodat ze de zorgbehoefte op adequate wijze in kaart brengt, de juiste zorg- en begeleidingsdoelen opstelt en hierbij geschikte activiteiten kiest.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de zorgcategorieën van de VVT • Kennis van ziektebeelden gericht op chronisch zieken, revaliderenden en psychogeriatrisch zieken
------------	---	--	---

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden			
Omschrijving	<p>De verzorgende-IG in de VVT ondersteunt de cliënt bij persoonlijke verzorging, bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit en waak- en slaapritme. <i>Ze sluit aan bij de mogelijkheden en de beleving van de cliënt en houdt rekening met zijn ervaringsdeskundigheid en met de leeftijd samenhangende problemen die de communicatie kunnen beperken. Ze draagt er zorg voor dat de cliënt het leven kan leiden dat hij gewend is.</i> Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de kwaliteit van leven van de cliënt, en bewaakt hiermee de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor cliëntveiligheid. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang.</p> <p><i>Zij biedt met zekere regelmaat in voorkomende gevallen palliatieve en terminale zorg en ondersteuning, en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De verzorgende-IG schakelt deskundigen in als een cliënt is overleden. Zij zorgt voor een eerste opvang van naasten. Zij zorgt er mede voor dat de naasten op een goede manier afscheid kunnen nemen van de overledene.</i></p>		
Gewenst resultaat	De ondersteuning bij persoonlijke en eventueel terminale zorg is op een professionele manier uitgevoerd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de wensen van cliënt en naasten. De gezondheidstoestand is nauwkeurig gerapporteerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen Proactief informeren 	De verzorgende-IG in de VVT schakelt indien wenselijk andere zorgverleners in; zij overlegt regelmatig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën Kennis van observatiemethodieken Kennis van persoonlijke verzorging Sociale vaardigheden Kennis van verlies- en rouwverwerking Kennis van voedings- en dieetleer Beroepsethiek Vaardigheden mbt risicosignalering
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Integer handelen Verschillen tussen mensen respecteren 	De verzorgende-IG in de VVT handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, ze toont zich eerlijk, betrouwbaar, gaat discreet met gevoelige zaken om en accepteert en respecteert de verschillen tussen cliënten en zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de cliënt respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de VVT registreert haar bevindingen, onderscheidt daarbij de hoofd- van de bijzaken, zodat betrokkenen te allen tijde beschikken over een kernachtige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de cliënt.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De verzorgende-IG in de VVT geeft een op de cliënt gerichte ondersteuning bij persoonlijke verzorging, ze houdt zij zich aan gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de cliënt nog	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden

	<ul style="list-style-type: none"> "Klant"-tevredenheid in de gaten houden	tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten op de afspraken en de verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van technologische toepassingen Kennis van ergonomie: tiltechnieken - Branchespecifiek: Observatievaardigheden mbt de zorgcategorieën in de VVT Kennis van palliatieve en terminale zorg
--	---	--	---

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts. Ze voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met kenmerken van de cliënt in de specifieke context van de <i>thuisituatie</i> .		
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens geldende protocollen en wet- en regelgeving, uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De verzorgende-IG in de VVT is in staat snel en accuraat te rekenen en werkt precies en bekwaam (met haar handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen Kennis van methodisch handelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van de Wet BIG Kennis van wet- en regelgeving Rekenvaardigheden – getallen Rekenvaardigheden – verhoudingen Kennis van farmacologie en multifarmacologie
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De verzorgende-IG in de VVT gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief zijn ingezet bij de uitvoering.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de VVT houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven (werk) procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op en kent de wettelijke richtlijnen, waardoor de verpleegtechnische handelingen bekwaam en veilig worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager			
Omschrijving	<p>De verzorgende-IG in de VVT begeleidt en stimuleert de cliënt bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. <i>Ze ondersteunt bij praktische zaken, bijvoorbeeld reizen met openbaar vervoer etc. Ook ondersteunt ze de cliënt bij het realiseren van een waardevolle dagbesteding, het opbouwen en onderhouden van zijn sociale netwerk en betreft ze het sociale netwerk bij de ondersteuning.</i></p> <p><i>Ze motiveert de cliënt ook om zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ook begeleidt ze de cliënt bij de verwerking en hantering van de gevolgen van (chronische) ziekte, beperking, behandeling, rouw of naderend sterven.</i></p> <p>Daarnaast ondersteunt zij de naasten en let daarbij op signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.</p>		
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de cliënt is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De verzorgende-IG in de VVT heeft op passende wijze de mantelzorgers/naasten begeleid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De verzorgende-IG in de VVT biedt een sturende, motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de cliënt om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de verzorgende-IG in de VVT de mantelzorger/naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van het ICF-model • Kennis van algemene beginselen van gedragswetenschappen, sociologie en psychologie • Kennis van normen en waarden organisatie/instelling • kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • Kennis van de sociale kaart • - • Branchespecifiek: • Kennis van het werkveld VVT • Kennis van begeleidingsmethodieken
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De verzorgende-IG in de VVT toont haar betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de cliënt, behandelt de cliënt met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De verzorgende-IG in de VVT controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de cliënt en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de cliënt en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager			
			mbt de zorgcategorieën in de VVT

			mbt de zorgcategorieën in de VVT
--	--	--	-------------------------------------

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.6 werkproces: Begeleidt een groep zorgvragers			
Omschrijving	<p><i>De verzorgende-IG in de VVT* begeleidt een groep cliënten bij het zo optimaal mogelijk samenwonen in groepsverband, bijvoorbeeld bij gezamenlijke maaltijden en groepsactiviteiten. Zij creëert een zo stimulerend en prettig mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor de groep, passend bij hun behoeftes en wensen, en betreft hierbij zo veel mogelijk ook de naasten. De verzorgende-IG bevordert een goed groepsklimaat. Ze observeert de groepsdynamiek en het gedrag van de cliënten. Ze helpt een cliënt bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep. Ze maakt afspraken over (gedrags)regels. Ze grijpt in of bemiddelt bij conflicten.</i></p> <p><i>* (het gaat hier alleen om de verzorgende-IG in de verpleeg- en verzorgingshuizen; niet voor de verzorgende-IG in de thuiszorg).</i></p>		
Gewenst resultaat	De groep cliënten voelt zich passend behandeld, afgestemd op de eigen behoeftes en wensen, op het gebied van zelfredzaamheid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren • Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de VVT motiveert de groep cliënten om zich, binnen hun mogelijkheden, zo ver mogelijk te ontwikkelen op sociaal(-maatschappelijk) gebied en creëert, zonodig met naasten, een omgeving die hen stimuleert de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat de begeleiding leidt tot de gewenste resultaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van groepsprocessen • Observatievaardigheden • Kennis van socialisatie • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt groepen
Omgaan met verandering en aanpassen	<ul style="list-style-type: none"> • Met diversiteit (tussen mensen) omgaan 	De verzorgende-IG in de VVT is in staat om bij de begeleiding van een groep goed om te gaan met verschillen tussen de leden van zo'n groep en past haar communicatie, gedrag en begeleidingsvormen daarop aan, waardoor alle groepsleden zich op passende wijze behandeld voelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.7 werkproces: Ondersteunt bij wonen en huishouden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT ondersteunt bij huishouden en wonen. Zij ondersteunt zonnig bij: - het opruimen en schoonhouden van de woning/ leefruimte; - het verzorgen van textiel en maaltijden <i>en de ambiance waarin wordt gegeten</i> ; - bij verzorgen van de (woon)kamer(s) en groepsruimten; - het doen van de boodschappen.		
Gewenst resultaat	De cliënt is, volgens eigen wens en behoefte, ondersteund bij wonen en huishouden. De verzorgende-IG in de VVT werkt volgens protocollen en heeft de juiste middelen en materialen ingezet.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Materialen en middelen doelmatig gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	De verzorgende-IG in de VVT kiest (schoonmaak-) middelen, -materialen, maakt er spaarzaam en kostenbewust gebruik van, gebruikt ze waarvoor ze bedoeld zijn en zorgt ervoor dat ze goed onderhouden zijn, zodat zij zich een voorbeeld toont voor de cliënt.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van bedverzorging Kennis van voedingsleer en levensmiddelenvoorraadb eheer
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De verzorgende-IG in de VVT geeft de cliënt een op de persoon gerichte dienstverlening, door o.a. een woon-leefklimaat te creëren dat de eigen levenssfeer en leefpatronen van de cliënt respecteert, zodat haar werkzaamheden goed aansluiten op de mogelijkheden.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De verzorgende-IG in de VVT ondersteunt bij wonen en huishouden conform de aanwijzingen van haar leidinggevende/organisatie en de afspraken in het zorgleefplan en houdt zich nauwgezet aan bestaande protocollen, richtlijnen en (veiligheids)voorschriften van de organisatie, zodat de cliënt goede en veilige ondersteuning krijgt en de uniformiteit in de ondersteuning wordt gewaarborgd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.8 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de cliënt, gericht op de mogelijkheden om met zijn beperkingen om te gaan, ook voor de betrokkenen. Zij geeft in voorkomende gevallen informatie over het <i>verouderingsproces</i> , <i>ziektebeelden</i> , <i>stoornissen</i> , beperkingen, <i>handicaps</i> en de gevolgen hiervan voor onder andere de persoonlijke verzorging, de huishoudelijke zorg <i>en de kwaliteit van leven van de zorgvrager</i> . Zij geeft onder andere voorlichting en advies over een gezonde leefstijl, veiligheid in huis, <i>instrumenten</i> , hulpmiddelen en financieringsvraagstukken etc. Tijdens de voorlichting, het advies en de instructie houdt ze rekening met bijvoorbeeld <i>somatische of psychogeriatrische</i> problemen van de cliënt. De verzorgende-IG instrueert in voorkomende gevallen de cliënt en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de VVT heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie gegeven, waarbij zij haar communicatie en informatie heeft aangepast aan de mogelijkheden van de cliënt en naasten.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De verzorgende-IG in de VVT, legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze in haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en controleert regelmatig of de informatie goed is overgekomen, zodat de (doel)groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden Kennis van GVO - Branchespecifiek: Kennis van zorgzwaartepakketten Kennis van doelgroepen mbt de VVT Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in de VVT
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen 	De verzorgende-IG in de VVT kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.9 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds of van problemen van somatische aard anderzijds. De verzorgende-IG grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het zorgleefplan en de richtlijnen van de organisatie. <i>Bijvoorbeeld: onrustband, tafelblad, eten onder dwang of diepe stoel.</i> Ze roept de hulp in van collega's of deskundige(n) van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk crisissituaties te voorkomen.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de VVT pakt een crisissituatie of onvoorziene situatie op professionele wijze aan. Ze volgt geldende procedures en regelgeving en roept tijdig hulp in van deskundigen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken 	De verzorgende-IG in de VVT roept (tijdig) de hulp in van anderen, zodat de cliënt snel en adequaat wordt behandeld en zonodig begeleid.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van EHBO Kennis van gedragsproblemen Kennis van normen en waarden organisatie/instelling Kennis van methoden van crisisinterventie Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld Conflicthantering en omgaan met agressie Kennis van de Wet BOPZ
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de VVT handelt volgens voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene- of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.	
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk Gevoelens onder controle houden Grenzen stellen 	De verzorgende-IG in de VVT blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens en grenzen goed hanteren zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.10 werkproces: Stemt de zorgverlening af			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT stemt de werkzaamheden af met collega's onderling en met collega's van andere disciplines; plant, maakt afspraken met collega's over de manier waarop zij zorg verlenen en hoe ze dit organiseren en draagt indien nodig werkzaamheden over. De verzorgende-IG stemt de zorg zonedig af met naasten of met andere betrokkenen, <i>zoals mantelzorgers, naasten en vrijwilligers</i> . Zij neemt deel aan voor afstemming relevante overlegvormen en collegiale consultaties. Ze past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de VVT heeft de uit te voeren zorg met alle betrokkenen zodanig afgestemd dat de continuïteit van de zorg gegarandeerd is en de cliënt de zorg als samenhangend geheel ontvangt.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen 	De verzorgende-IG in de VVT vraagt in het kader van de afstemming van de zorgverlening de mening van alle betrokkenen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat ieders taak en inbreng duidelijk is.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Vergadervaardigheden Nederlands - mondelinge taalvaardigheid Sociale vaardigheden Nederlands - schrijfvaardigheid - Branchespecifiek: Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen Activiteiten plannen Tijd indelen 	De verzorgende-IG in de VVT bepaalt in overleg met betrokkenen welke werkzaamheden en activiteiten prioriteit hebben, zorgt ervoor dat de activiteiten goed op elkaar zijn afgestemd, zo ook met andere disciplines (ketenzorg) en plant de verschillende werkzaamheden, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd kunnen worden uitgevoerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.11 werkproces: Evalueert de zorgverlening			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT evalueert (de totale) zorgverlening. Zij evalueert periodiek en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met alle betrokkenen. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het zorgleefplan. Ze schrijft eventueel ook een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere zorgsetting danwel voor beëindiging van haar eigen werkzaamheden. Zij houdt het zorgdossier bij.		
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het zorgplan is zonodig bijgesteld of er is een (eind)evaluatie opgesteld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Interesse tonen 	De verzorgende-IG in de VVT vraagt de cliënt en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Feedbackvaardigheden • Reflectievaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschuwing • Evaluatievaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de VVT formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie uiteenrafelen • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken 	De verzorgende-IG in de VVT kan uit de gegevens en informatie die zij ten behoeve van de evaluatie heeft verzameld de belangrijkste informatie halen, trekt logische gevolgtrekkingen uit deze informatie en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het zorgleefplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. goed wordt afgesloten.	

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																					X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de VVT heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	De verzorgende-IG in de VVT houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep verzorgende-IG.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Kennis van de sociale kaart

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit (wetenschappelijk) onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. De verzorgende-IG in de VVT werkt met kwaliteitszorgsystemen. Ze ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de VVT heeft haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	De verzorgende-IG in de VVT houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van kwaliteitszorgsystemen - Branchespecifiek: Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de VVT werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze kiest in overleg een geschikte wijze van begeleiden. Zij instrueert hen en geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leerklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de VVT heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de VVT scheidt een optimale leeromgeving die studenten/stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van werkbegeleidingsmethodieken Advies- en instructievaardigheden

2.2 Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

Proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				x				x		x	x		x														
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					x	x				x									x								
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x							
1.4	Voert partusassistentie uit																											
1.5	Begeleidt een zorgvrager			x	x															x								
1.6	Begeleidt een groep zorgvragers			x																		x						
1.7	Ondersteunt bij wonen en huishouden												x							x		x						
1.8	Geeft voorlichting, advies en instructie									x			x															

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeliden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.9	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.10	Stemt de zorgverlening af					X												X									
1.11	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ verzamelt gegevens over <i>dreigende of gezondheidsproblemen</i> om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de gehandicapte, eventueel met naasten, in kaart te brengen. <i>Zij voert een anamnesegegesprek met de gehandicapte, in nauwe samenspraak met wettelijk vertegenwoordigers/naasten en houdt rekening met de gevolgen van de handicap voor het dagelijkse, sociale en maatschappelijke functioneren. Ze maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de GHZ en het mogelijk naast elkaar bestaan van zelfzorgtekorten. Ze past creatieve communicatie methoden toe om de wensen en gevoelens van de gehandicapte in kaart te brengen.</i> De verzorgende-IG analyseert de verzamelde gegevens, formuleert mede zorg- en ondersteuningsdoelen en passende activiteiten voor, en indien mogelijk met, de gehandicapte. <i>Daarbij legt zij het accent op ADL, dagbesteding en activiteiten, wonen/verblijf, werk, zo mogelijk onderwijs en ontwikkeling. Ze levert (indien mogelijk in samenspraak met het cliëntsysteem) een bijdrage aan het ondersteunings-/ activiteitenplan en houdt daarbij rekening met een veelal langdurige zorgrelatie en gelijkwaardigheid, zelfbepaling, draagkracht en draaglast van de gehandicapte.</i>		
Gewenst resultaat	Een ondersteunings-/ activiteitenplan met duidelijke doelen en activiteiten, dat is besproken met de gehandicapte en waarin rekening is gehouden met zijn specifieke wensen, mogelijkheden en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De verzorgende-IG in de GHZ luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidssituatie, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de gehandicapte en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de gehandicapte en de mogelijkheid van naasten om te participeren in de zorgrelatie, zodat de gehandicapte en betrokkenen op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het ondersteunings-/ activiteitenplan.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de zorgcategorieën • Kennis van multipathologie • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen • Nederlands - schrijfvaardigheid • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van anatomie en fysiologie • Kennis van technologische toepassingen • - • Branchespecifiek:
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De verzorgende-IG in de GHZ leidt het anamnesegegesprek met de gehandicapte in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden en probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is, en streeft daarbij overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het ondersteunings-/ activiteitenplan kunnen instemmen.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Correct formuleren • Nauwkeurig en volledig rapporteren • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de GHZ verwerkt verkregen gegevens accuraat, zij formuleert op correcte wijze en kernachtig de doelen en activiteiten, zodanig dit voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De verzorgende-IG in de GHZ maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze verantwoorde doelen kan stellen in het ondersteunings-/ activiteitenplan.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van de zorgcategorieën van de GHZ Kennis van ziektebeelden gericht op lichamelijk, verstandelijk, zintuiglijk of meervoudig gehandicapten Non-verbale en pre-verbale communicatieve vaardigheden
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens Conclusies trekken Verbanden leggen	De verzorgende-IG in de GHZ analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies, zodat ze de zorgbehoefte op adequate wijze in kaart brengt, de juiste zorg- en begeleidingsdoelen opstelt en hierbij geschikte activiteiten kiest.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ ondersteunt de gehandicapte bij persoonlijke verzorging, bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit en waak- en slaapritme. <i>Ze sluit aan bij het niveau, de mogelijkheden en de beleving van de gehandicapte en houdt rekening met problemen die de communicatie kunnen beperken.</i> Ze observeert en signaleert continu kleine veranderingen en bewaakt hiermee de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor de veiligheid van de gehandicapte. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. <i>Zij biedt in voorkomende gevallen terminale zorg en ondersteuning, en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken.</i> De verzorgende-IG schakelt deskundigen in als een gehandicapte is overleden. Zij zorgt voor een eerste opvang van naasten.		
Gewenst resultaat	De ondersteuning bij persoonlijke en eventueel terminale zorg is op een professionele manier uitgevoerd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de wensen van gehandicapte en naasten. De gezondheidstoestand is nauwkeurig gerapporteerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen Proactief informeren 	De verzorgende-IG in de GHZ schakelt indien wenselijk andere zorgverleners in; zij overlegt regelmatig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën Kennis van observatiemethodieken Kennis van persoonlijke verzorging Sociale vaardigheden Kennis van verlies- en rouwverwerking Kennis van voedings- en dieetleer Beroepsethiek Vaardigheden mbt risicosignalering Kennis van technologische toepassingen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Integer handelen Verschillen tussen mensen respecteren 	De verzorgende-IG in de GHZ handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, ze toont zich eerlijk, betrouwbaar, gaat discreet met gevoelige zaken om en accepteert en respecteert de verschillen tussen gehandicapten en zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de gehandicapte respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de GHZ registreert haar bevindingen, onderscheidt daarbij de hoofd- van de bijzaken, zodat betrokkenen te allen tijde beschikken over een kernachtige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de gehandicapte.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De verzorgende-IG in de GHZ geeft een op de gehandicapte gerichte ondersteuning bij persoonlijke verzorging, ze houdt zich aan gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de gehandicapte nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden

		dat de ondersteuning goed blijft aansluiten op de afspraken en de verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van ergonomie: tiltechnieken • - • Branchespecifiek: • Observatievaardigheden mbt de zorgcategorieën in de GHZ • Kennis van palliatieve en terminale zorg
--	--	--	--

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts. Ze voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met de kenmerken van de gehandicapte in de specifieke <i>GHZ-context</i> .		
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens geldende protocollen en wet- en regelgeving, uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De verzorgende-IG in de GHZ is in staat snel en accuraat te rekenen en werkt precies en bekwaam (met haar handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen Kennis van methodisch handelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van de Wet BIG Rekenvaardigheden – getallen Rekenvaardigheden – verhoudingen Kennis van farmacologie en multifarmacologie Kennis van wet- en regelgeving
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De verzorgende-IG in de GHZ gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief zijn ingezet bij de uitvoering.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de GHZ houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven (werk) procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op en kent de wettelijke richtlijnen, waardoor de verpleegtechnische handelingen bekwaam en veilig worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager

Omschrijving	<p>De verzorgende-IG in de GHZ begeleidt en stimuleert de gehandicapte <i>in de woonsituatie</i> bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. <i>Ze ondersteunt bij praktische zaken, bijvoorbeeld leren omgaan met geld, reizen met openbaar vervoer, voeren van gesprekken, het leggen en onderhouden van contacten met onder andere verenigingen of een potentiële werkplek etc. Ook ondersteunt ze de gehandicapte bij het realiseren van een waardevolle dagbesteding. Ze ondersteunt bij het opbouwen en onderhouden van zijn sociale netwerk en betreft ze het sociale netwerk bij de ondersteuning.</i></p> <p><i>De verzorgende-IG motiveert de gehandicapte ook om zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ze ziet toe op zelfverzorging, zonodig neemt ze de regie (gedeeltelijk) over. Ook begeleidt ze de gehandicapte bij de verwerking en hantering van de gevolgen van een handicap, beperking, therapie of behandeling.</i> Daarnaast ondersteunt zij de naasten en let daarbij op signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.</p>		
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de gehandicapte is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De verzorgende-IG in de GHZ heeft op passende wijze de naasten begeleid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De verzorgende-IG in de GHZ biedt een sturende, motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de gehandicapte om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de verzorgende-IG in de GHZ de mantelzorger/naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van het ICF-model • Kennis van algemene beginselen van gedragswetenschappen, sociologie en psychologie • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • Kennis van de sociale kaart • - • Branchespecifiek: • Kennis van het werkveld GHZ
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De verzorgende-IG in de GHZ toont haar betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de gehandicapte, behandelt de gehandicapte met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De verzorgende-IG in de GHZ controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de gehandicapte en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de gehandicapte en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager

			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën in de GHZ • Inrichting/ herstel sociale netwerk • Kennis van supportmethodieken
--	--	--	---

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.6 werkproces: Begeleidt een groep zorgvragers			
Omschrijving	<i>De verzorgende-IG in de GHZ begeleidt een groep gehandicapten bij het zo optimaal mogelijk samenwonen in groepsverband, bijvoorbeeld bij gezamenlijke maaltijden en groepsactiviteiten. Zij creëert een zo stimulerend en prettig mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor de groep, passend bij hun behoeftes en wensen, en betreft hierbij zonedig ook de naasten. De verzorgende-IG bevordert een goed groepsklimaat. Ze observeert de groepsdynamiek en het gedrag van de gehandicapten. Ze helpt een gehandicapte bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep. Ze maakt afspraken over (gedrags)regels. Ze grijpt in of bemiddelt bij conflicten.</i>		
Gewenst resultaat	De groep gehandicapten voelt zich passend behandeld, afgestemd op de eigen behoeftes en wensen, op het gebied van zelfredzaamheid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren • Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de GHZ motiveert de groep gehandicapten om zich, binnen hun mogelijkheden, zo ver mogelijk te ontwikkelen op sociaal(-maatschappelijk) gebied en creëert, zonedig met naasten, een omgeving die hen stimuleert de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat de begeleiding leidt tot de gewenste resultaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van groepsprocessen • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Observatievaardigheden • Kennis van socialisatie • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt groepen
Omgaan met verandering en aanpassen	<ul style="list-style-type: none"> • Met diversiteit (tussen mensen) omgaan 	De verzorgende-IG in de GHZ is in staat om bij de begeleiding van een groep goed om te gaan met verschillen tussen de leden van zo'n groep en past haar communicatie, gedrag en begeleidingsvormen daarop aan, waardoor alle groepsleden zich op passende wijze behandeld voelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.7 werkproces: Ondersteunt bij wonen en huishouden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ ondersteunt bij huishouden en wonen. Zij ondersteunt zonnig bij: - het opruimen en schoonhouden van de woning/ leefruimte; - het verzorgen van textiel en maaltijden; - het verzorgen van de (woon)kamer(s) en groepsruimten; - het doen van de boodschappen; - <i>financiële en administratieve werkzaamheden</i> ; <i>Ze ondersteunt de thuiswonende gehandicapte zo mogelijk tot het (leren) voeren van een huishouden.</i>		
Gewenst resultaat	De gehandicapte is, volgens eigen wens en behoefte, ondersteund bij wonen en huishouden. De verzorgende-IG in de GHZ werkt volgens protocollen en heeft de juiste middelen en materialen ingezet.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Materialen en middelen doelmatig gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	De verzorgende-IG in de GHZ kiest (schoonmaak-) middelen, -materialen, maakt er spaarzaam en kostenbewust gebruik van, gebruikt ze waarvoor ze bedoeld zijn en zorgt ervoor dat ze goed onderhouden zijn, zodat zij zich een voorbeeld toont voor de gehandicapte.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De verzorgende-IG in de GHZ geeft de gehandicapte een op de persoon gerichte dienstverlening, door o.a. een woon-leefklimaat te creëren dat de eigen levenssfeer en leefpatronen van de gehandicapte respecteert, zodat haar werkzaamheden goed aansluiten op de mogelijkheden en behoeften.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De verzorgende-IG in de GHZ ondersteunt bij wonen en huishouden conform de aanwijzingen van haar leidinggevende/organisatie en de afspraken in het ondersteunings-/ activiteitenplan en houdt zich nauwgezet aan bestaande protocollen, richtlijnen en (veiligheids)voorschriften van de organisatie, zodat de gehandicapte goede en veilige ondersteuning krijgt en de uniformiteit in de ondersteuning wordt gewaarborgd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.8 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de gehandicapte, gericht op de mogelijkheden om met zijn beperkingen om te gaan, ook voor de betrokkenen. Zij geeft in voorkomende gevallen informatie over ziekten, <i>stoornissen</i> en beperkingen en de gevolgen hiervan voor o.a. de persoonlijke verzorging en de huishoudelijke zorg. Zij geeft o.a. <i>seksuele voorlichting</i> , voorlichting over een gezonde leefstijl, veiligheid in huis, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken. Tijdens de voorlichting, het advies en de instructie houdt ze rekening met <i>het niveau van de gehandicapte en diens mogelijkheden en beperkingen</i> . De verzorgende-IG instrueert in voorkomende gevallen de gehandicapte en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. <i>Ook geeft zij gerichte training en aanwijzingen voor het leggen van contacten</i> . Zij checkt <i>verbaal of non-verbaal</i> of de informatie en/of instructie begrepen is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GHZ heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie gegeven, waarbij zij haar communicatie en informatie heeft aangepast aan de mogelijkheden van de gehandicapte en naasten.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De verzorgende-IG in de GHZ, legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze in haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en controleert regelmatig of de informatie goed is overgekomen, zodat de (doel)groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden Kennis van GVO - Branchespecifiek: Kennis van doelgroepen mbt de GHZ Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in de GHZ
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen 	De verzorgende-IG in de GHZ kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.9 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds of van problemen van somatische aard anderzijds. De verzorgende-IG grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het ondersteunings-/ activiteitenplan en de richtlijnen van de organisatie. <i>Bijvoorbeeld: fixeren en dwangbehandelingen.</i> Ze roept de hulp in van collega's of deskundige(n) van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk crisissituaties te voorkomen. <i>Ze bespreekt achteraf (de gevolgen van) het voorval met de gehandicapte en eventueel zijn omgeving.</i>		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GHZ pakt een crisissituatie of onvoorziene situatie op professionele wijze aan. Ze volgt geldende procedures en regelgeving en roept tijdig hulp in van deskundigen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken 	De verzorgende-IG in de GHZ roept (tijdig) de hulp in van anderen, zodat de gehandicapte snel en adequaat wordt behandeld en zonedig begeleid.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van EHBO Kennis van gedragsproblemen Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling Kennis van methoden van crisisinterventie Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld Conflicthantering en omgaan met agressie
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de GHZ handelt volgens voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene- of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.	
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk Gevoelens onder controle houden Grenzen stellen 	De verzorgende-IG in de GHZ blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens en grenzen goed hanteren zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.10 werkproces: Stemt de zorgverlening af			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ stemt de werkzaamheden af met collega's onderling en met collega's van andere disciplines; plant, maakt afspraken met collega's over de manier waarop zij zorg verlenen en hoe ze dit organiseren en draagt indien nodig werkzaamheden over. De verzorgende-IG stemt de zorg zonodig af met naasten of met andere betrokkenen. Zij neemt deel aan voor afstemming relevante overlegvormen en collegiale consultaties. Ze past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GHZ heeft de uit te voeren zorg met alle betrokkenen zodanig afgestemd dat de continuïteit van de zorg gegarandeerd is en de gehandicapte de zorg als samenhangend geheel ontvangt.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen 	De verzorgende-IG in de GHZ vraagt in het kader van de afstemming van de zorgverlening de mening van alle betrokkenen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat ieders taak en inbreng duidelijk is.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Vergadervaardigheden Nederlands - mondelinge taalvaardigheid Sociale vaardigheden Nederlands - schrijfvaardigheid - Branchespecifiek: Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen Activiteiten plannen Tijd indelen 	De verzorgende-IG in de GHZ bepaalt in overleg met betrokkenen welke werkzaamheden en activiteiten prioriteit hebben, zorgt ervoor dat de activiteiten goed op elkaar zijn afgestemd, zo ook met andere disciplines (ketenzorg) en plant de verschillende werkzaamheden, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd kunnen worden uitgevoerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.11 werkproces: Evalueert de zorgverlening			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ evalueert (de totale) zorgverlening. Zij evalueert periodiek en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met alle betrokkenen. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het ondersteunings-/ activiteitenplan. Ze schrijft eventueel ook een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere zorgsetting danwel voor beëindiging van haar eigen werkzaamheden. Zij houdt het zorgdossier bij.		
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het ondersteunings-/ activiteitenplan is zonodig bijgesteld of er is een (eind)evaluatie opgesteld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Interesse tonen 	De verzorgende-IG in de GHZ vraagt de gehandicapte en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Feedbackvaardigheden • Reflectievaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Evaluatievaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de GHZ formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken • Informatie uiteenrafelen 	De verzorgende-IG in de GHZ kan uit de gegevens en informatie die zij ten behoeve van de evaluatie heeft verzameld de belangrijkste informatie halen, trekt logische gevolgtrekkingen uit deze informatie en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het ondersteunings-/ activiteitenplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. goed wordt afgesloten.	

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																					X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GHZ heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	De verzorgende-IG in de GHZ houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep verzorgende-IG.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Kennis van de sociale kaart

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit (wetenschappelijk) onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. De verzorgende-IG in de GHZ werkt met kwaliteitszorgsystemen. Ze ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GHZ heeft haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	De verzorgende-IG in de GHZ houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van kwaliteitszorgsystemen - Branchespecifiek: Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GHZ werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en/of stagiaires. Ze kiest in overleg een geschikte wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leerklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GHZ heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de GHZ schept een optimale leeromgeving die studenten/stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van werkbegeleidingsmethodieken Advies- en instructievaardigheden

2.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

Proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				x			x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					x	x			x									x							
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x							x						
1.4	Voert partusassistentie uit																									
1.5	Begeleidt een zorgvrager			x	x														x							
1.6	Begeleidt een groep zorgvragers			x																	x					
1.7	Ondersteunt bij wonen en huishouden											x							x		x					
1.8	Geeft voorlichting, advies en instructie								x			x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeliden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Kwaliteit leveren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Omggaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenstrijdigheden omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.9	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.10	Stemt de zorgverlening af					X												X									
1.11	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ verzamelt gegevens <i>over dreigende of gezondheidsproblemen</i> om de zorgbehoeften- en ondersteuningsbehoeften van de zorgvrager, veelal in overleg met naasten, in kaart te brengen. <i>Zij voert een anamnesegegesprek/ intake met de zorgvrager, eventueel gesteund door naasten en houdt hierbij rekening met psychosociale, psychiatrische en verslavingsproblematiek en de gevolgen hiervan voor het dagelijks functioneren. Ze maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de GGZ. De verzorgende-IG analyseert de verzamelde gegevens, formuleert mede zorg- en ondersteuningsdoelen en passende activiteiten. Daarbij legt zij het accent op de behandeling. Ze levert een bijdrage aan het behandelplan en houdt daarbij rekening met de duur van de zorgrelatie. Ze vraagt de cliënt en eventueel betrokkenen om instemming.</i>		
Gewenst resultaat	Een behandelplan met duidelijke doelen en activiteiten, dat is besproken met de zorgvrager en waarin rekening is gehouden met zijn specifieke wensen, mogelijkheden en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De verzorgende-IG in de GGZ luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidssituatie, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de zorgvrager en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de zorgvrager en de mogelijkheid van naasten om te participeren in de zorgrelatie, zodat de zorgvrager en betrokkenen op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het behandelplan.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van multipathologie • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen • Nederlands - schrijfvaardigheid • Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblemen • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van anatomie en fysiologie • Kennis van technologische toepassingen • -
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De verzorgende-IG in de GGZ leidt het intakegesprek met de zorgvrager in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden en probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is, en streeft daarbij overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het behandelplan kunnen instemmen.	<ul style="list-style-type: none"> • -
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Correct formuleren • Nauwkeurig en volledig rapporteren • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de GGZ verwerkt verkregen gegevens accuraat, zij formuleert op correcte wijze en kernachtig de doelen en activiteiten, zodanig dit voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	<ul style="list-style-type: none"> • -
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De verzorgende-IG in de GGZ maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze verantwoorde doelen kan stellen in het behandelplan.	<ul style="list-style-type: none"> • Branchespecifiek: • Kennis van de zorgcategorieën van de GGZ

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op

Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie genereren uit gegevens • Conclusies trekken • Verbanden leggen	De verzorgende-IG in de GGZ analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies, zodat ze de zorgbehoefte op adequate wijze in kaart brengt, de juiste zorg- en begeleidingsdoelen opstelt en hierbij geschikte activiteiten kiest.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van ziektebeelden gericht op psychosociale stoornissen, psychiatrische aandoeningen en verslaving • Kennis van recht en ethiek • Verbale en non-verbale communicatieve vaardigheden • Psychiatrische ziektebeelden • Rehabilitatie en revalidatie
------------	---	--	--

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ ondersteunt de zorgvrager bij persoonlijke verzorging, bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme en het voorkomen van verwaarlozing. Ze sluit aan op de mogelijkheden en de psychische gemoedstoestand van de zorgvrager en houdt rekening met problemen die de communicatie kunnen beperken. Ze observeert en signaleert continu kleine veranderingen en bewaakt hiermee de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor de veiligheid van de zorgvrager. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. Zij biedt in voorkomende gevallen terminale zorg en ondersteuning, en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De verzorgende-IG schakelt deskundigen in als een zorgvrager is overleden. Zij zorgt voor een eerste opvang van naasten.		
Gewenst resultaat	De ondersteuning bij persoonlijke en eventueel terminale zorg is op een professionele manier uitgevoerd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de wensen van zorgvrager en naasten. De gezondheidstoestand is nauwkeurig gerapporteerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen Proactief informeren 	De verzorgende-IG in de GGZ schakelt indien wenselijk andere zorgverleners in; zij overlegt regelmatig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën Kennis van observatiemethodieken Kennis van persoonlijke verzorging Sociale vaardigheden Kennis van verlies- en rouwverwerking Beroepsethiek Vaardigheden mbt risicosignalering Kennis van technologische toepassingen Kennis van ergonomie: tiltechnieken -
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Integer handelen Verschillen tussen mensen respecteren 	De verzorgende-IG in de GGZ handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, ze toont zich eerlijk, betrouwbaar, gaat discreet met gevoelige zaken om en accepteert en respecteert de verschillen tussen zorgvragers en zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de zorgvrager respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de GGZ registreert haar bevindingen, onderscheidt daarbij de hoofd- van de bijzaken, zodat betrokkenen te allen tijde beschikken over een kernachtige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de zorgvrager.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De verzorgende-IG in de GGZ geeft een op de zorgvrager gerichte ondersteuning bij persoonlijke verzorging, ze houdt zich aan gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de zorgvrager nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden

		ondersteuning goed blijft aansluiten op de afspraken en de verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Branchespecifiek: • Observatievaardigheden mbt de zorgcategorieën in de GGZ • Omgaan met levensinvulling en doodswens • Kennis van psychisch, somatisch en sociaal functioneren van mensen
--	--	---	--

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts. Ze voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met de kenmerken van de zorgvrager in de specifieke <i>GGZ-context</i> .		
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens geldende protocollen en wet- en regelgeving, uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De verzorgende-IG in de GGZ is in staat snel en accuraat te rekenen en werkt precies en bekwaam (met haar handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen Kennis van methodisch handelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van de Wet BIG Kennis van wet- en regelgeving Rekenvaardigheden – getallen Rekenvaardigheden – verhoudingen Kennis van farmacologie en multifarmacologie
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De verzorgende-IG in de GGZ gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief zijn ingezet bij de uitvoering.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de GGZ houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven (werk) procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op en kent de wettelijke richtlijnen, waardoor de verpleegtechnische handelingen bekwaam en veilig worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager

Omschrijving	<p>De verzorgende-IG in de GGZ begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied om <i>te functioneren in de maatschappij</i>. Ze ondersteunt bij praktische zaken, bijvoorbeeld reizen met openbaar vervoer, leren omgaan met geld, etc. Ook ondersteunt ze de zorgvrager bij het realiseren van een waardevolle dagbesteding, het opbouwen en onderhouden van zijn sociale netwerk en betreft ze het sociale netwerk bij de ondersteuning.</p> <p>De verzorgende-IG motiveert de zorgvrager ook om zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ze ziet toe op zelfverzorging. Ook begeleidt ze de zorgvrager bij de verwerking en hantering van de gevolgen van (psychiatrische) ziekte, beperking, therapie of behandeling.</p> <p>Daarnaast ondersteunt zij de naasten en let daarbij op signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.</p>		
Gewenst resultaat	<p>De zelfredzaamheid van de zorgvrager is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De verzorgende-IG in de GGZ heeft op passende wijze de mantelzorgers/ naasten begeleid.</p>		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	<p>De verzorgende-IG in de GGZ biedt een sturende, motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de zorgvrager om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de verzorgende-IG in de GGZ de mantelzorger/naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van het ICF-model • Kennis van algemene beginselen van gedragswetenschappen, sociologie en psychologie • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • Kennis van de sociale kaart • - • Branchespecifiek: • Kennis van het werkveld GGZ
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	<p>De verzorgende-IG in de GGZ toont haar betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de zorgvrager, behandelt de zorgvrager met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • Kennis van de sociale kaart • - • Branchespecifiek: • Kennis van het werkveld GGZ
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	<p>De verzorgende-IG in de GGZ controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de zorgvrager en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de zorgvrager en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • Kennis van de sociale kaart • - • Branchespecifiek: • Kennis van het werkveld GGZ

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager

			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën in de GGZ • Inrichting/ herstel sociale netwerk • Kennis van sociale psychiatrie • Kennis van psycho-educatie
--	--	--	---

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.6 werkproces: Begeleidt een groep zorgvragers			
Omschrijving	<p><i>De verzorgende-IG in de GGZ begeleidt een groep zorgvragers bij het zo optimaal mogelijk samenwonen in groepsverband, bijvoorbeeld bij gezamenlijke maaltijden en groepsactiviteiten. Zij creëert een zo stimulerend en prettig mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor de groep, passend bij hun behoeftes en wensen, en betreft hierbij zonedig ook de naasten. De verzorgende-IG bevordert een goed groepsklimaat. Ze observeert de groepsdynamiek en het gedrag van de zorgvragers. Ze helpt een zorgvrager bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep. Ze maakt afspraken over (gedrags)regels. Ze grijpt in of bemiddelt bij conflicten. Ze gebruikt de groep als therapeutisch instrument om de zorgvrager in zijn sociaal-maatschappelijk functioneren te versterken en hem te ondersteunen bij het opbouwen en onderhouden van contacten.</i></p>		
Gewenst resultaat	De groep zorgvragers voelt zich passend behandeld, afgestemd op de eigen behoeftes en wensen, op het gebied van zelfredzaamheid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren • Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de GGZ motiveert de groep zorgvragers om zich, binnen hun mogelijkheden, zo ver mogelijk te ontwikkelen op sociaal(-maatschappelijk) gebied en creëert, zonedig met naasten, een omgeving die hen stimuleert de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat de begeleiding leidt tot de gewenste resultaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van groepsprocessen • Observatievaardigheden • Kennis van socialisatie • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt groepen • Therapeutisch klimaat
Omgaan met verandering en aanpassen	<ul style="list-style-type: none"> • Met diversiteit (tussen mensen) omgaan 	De verzorgende-IG in de GGZ is in staat om bij de begeleiding van een groep goed om te gaan met verschillen tussen de leden van zo'n groep en past haar communicatie, gedrag en begeleidingsvormen daarop aan, waardoor alle groepsleden zich op passende wijze behandeld voelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.7 werkproces: Ondersteunt bij wonen en huishouden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ ondersteunt bij huishouden en wonen. Zij ondersteunt zonedig bij: - het opruimen en schoonhouden van de woning/ leefruimte; - het verzorgen van textiel en maaltijden; - bij verzorgen van de (woon)kamer(s) en groepsruimten; - het doen van de boodschappen. <i>Ze ondersteunt de zorgvrager ook tot het (leren) voeren van een huishouden.</i>		
Gewenst resultaat	De zorgvrager is, volgens eigen wens en behoefte, ondersteund bij wonen en huishouden. De verzorgende-IG in de GGZ werkt volgens protocollen en heeft de juiste middelen en materialen ingezet.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Materialen en middelen doelmatig gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	De verzorgende-IG in de GGZ kiest (schoonmaak-) middelen, -materialen, maakt er spaarzaam en kostenbewust gebruik van, gebruikt ze waarvoor ze bedoeld zijn en zorgt ervoor dat ze goed onderhouden zijn, zodat zij zich een voorbeeld toont voor de zorgvrager.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De verzorgende-IG in de GGZ geeft de zorgvrager een op de persoon gerichte dienstverlening, door o.a. een woon-leefklimaat te creëren dat de eigen levenssfeer en leefpatronen van de zorgvrager respecteert, zodat haar werkzaamheden goed aansluiten op de mogelijkheden en behoeften.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De verzorgende-IG in de GGZ ondersteunt bij wonen en huishouden conform de aanwijzingen van haar leidinggevende/organisatie en de afspraken in het behandelplan en houdt zich nauwgezet aan bestaande protocollen, richtlijnen en (veiligheids)voorschriften van de organisatie, zodat de zorgvrager goede en veilige ondersteuning krijgt en de uniformiteit in de ondersteuning wordt gewaarborgd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.8 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de zorgvrager, gericht op de mogelijkheden om met zijn beperkingen om te gaan, ook voor de betrokkenen. Zij geeft in voorkomende gevallen informatie over ziekten, <i>psychische</i> stoornissen en beperkingen en de gevolgen hiervan voor o.a. de persoonlijke verzorging en de huishoudelijke zorg. Zij geeft o.a. voorlichting en advies over een gezonde leefstijl, veiligheid in huis, hulpmiddelen, financieringsvraagstukken, gebruik <i>van psychofarmaca, bevorderen van gezond gedrag en achtergrond problematiek</i> . Tijdens de voorlichting, het advies en de instructie houdt ze rekening met bijvoorbeeld <i>gemiddeld complexe problematiek</i> . De verzorgende-IG instrueert in voorkomende gevallen de zorgvrager en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GGZ heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie gegeven, afgestemd op de zorgvrager in de GGZ.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De verzorgende-IG in de GGZ, legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze in haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en controleert regelmatig of de informatie goed is overgekomen, zodat de (doel)groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden Kennis van GVO - Branchespecifiek: Kennis van doelgroepen mbt de GGZ Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in de GGZ
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen 	De verzorgende-IG in de GGZ kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, ze houdt bij de keuze rekening met de mogelijkheden, beschikbaarheid en de kosten ervan, zodat de materialen en middelen op de juiste manier kunnen worden ingezet.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.9 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds of van problemen van somatische aard anderzijds. <i>Ze schat suicidaliteit en gevaar voor derden in.</i> De verzorgende-IG grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het behandelplan en de richtlijnen van de organisatie. <i>Bijvoorbeeld: fixeren, separeren, dwangbehandelingen.</i> Ze roept de hulp in van collega's of deskundige(n) van andere disciplines. <i>Ze voert zonedig preventieve acties uit die gericht zijn op het voorkomen van erger.</i>		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GGZ pakt een crisissituatie of onvoorziene situatie op professionele wijze aan. Ze volgt geldende procedures en regelgeving en roept tijdig hulp in van deskundigen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken 	De verzorgende-IG in de GGZ roept (tijdig) de hulp in van anderen, zodat de zorgvrager snel en adequaat wordt behandeld en zonedig begeleid.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van EHBO Kennis van gedragsproblemen Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling Kennis van methoden van crisisinterventie Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld Conflicthantering en omgaan met agressie Kennis van de Wet BOPZ
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de GGZ handelt volgens voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene- of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.	
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk Gevoelens onder controle houden Grenzen stellen 	De verzorgende-IG in de GGZ blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens en grenzen goed hanteren zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.10 werkproces: Stemt de zorgverlening af			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ stemt de werkzaamheden af met collega's onderling en met collega's van andere disciplines; plant, maakt afspraken met collega's over de manier waarop zij zorg verlenen en hoe ze dit organiseren en draagt indien nodig werkzaamheden over. De verzorgende-IG stemt de zorg zonedig af met naasten of met andere betrokkenen. Zij neemt deel aan voor afstemming relevante overlegvormen en collegiale consultaties. Ze past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GGZ heeft de uit te voeren zorg met alle betrokkenen zodanig afgestemd dat de continuïteit van de zorg gegarandeerd is en de zorgvrager de zorg als samenhangend geheel ontvangt.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen 	De verzorgende-IG in de GGZ vraagt in het kader van de afstemming van de zorgverlening de mening van alle betrokkenen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat ieders taak en inbreng duidelijk is.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Vergadervaardigheden Nederlands - mondelinge taalvaardigheid Sociale vaardigheden Nederlands - schrijfvaardigheid - Branchespecifiek: Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen Activiteiten plannen Tijd indelen 	De verzorgende-IG in de GGZ bepaalt in overleg met betrokkenen welke werkzaamheden en activiteiten prioriteit hebben, zorgt ervoor dat de activiteiten goed op elkaar zijn afgestemd, zo ook met andere disciplines (ketenzorg) en plant de verschillende werkzaamheden, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd kunnen worden uitgevoerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.11 werkproces: Evalueert de zorgverlening			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ evalueert (de totale) zorgverlening. Zij evalueert periodiek en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met alle betrokkenen. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het zorgplan. Ze schrijft eventueel ook een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere zorgsetting danwel voor beëindiging van haar eigen werkzaamheden. Zij houdt het zorgdossier bij.		
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het zorgplan is zonodig bijgesteld of er is een (eind)evaluatie opgesteld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Interesse tonen 	De verzorgende-IG in de GGZ vraagt de zorgvrager en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Feedbackvaardigheden • Reflectievaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Evaluatievaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de GGZ formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken • Informatie uiteenrafelen 	De verzorgende-IG in de GGZ kan uit de gegevens en informatie die zij ten behoeve van de evaluatie heeft verzameld de belangrijkste informatie halen, trekt logische gevolgtrekkingen uit deze informatie en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het behandelplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. goed wordt afgesloten.	

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																					X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GGZ heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	De verzorgende-IG in de GGZ houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep verzorgende-IG.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Kennis van de sociale kaart

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit (wetenschappelijk) onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. De verzorgende-IG in de GGZ werkt met kwaliteitszorgsystemen. Ze ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GGZ heeft haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	De verzorgende-IG in de GGZ houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van kwaliteitszorgsystemen - Branchespecifiek: Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de GGZ werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze kiest in overleg een geschikte wijze van begeleiden. Zij instrueert hen en geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leerklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de GGZ heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de GGZ scheidt een optimale leeromgeving die studenten/stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van werkbegeleidingsmethodieken Advies- en instructievaardigheden

2.4 Kraamzorg (KZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

Proces-competentie-matrix Kraamzorg (KZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op			x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden				x	x				x								x								
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit										x	x							x							
1.4	Voert partusassistentie uit										x	x								x						
1.5	Begeleidt een zorgvrager			x	x													x								
1.6	Begeleidt een groep zorgvragers																									
1.7	Ondersteunt bij wonen en huishouden											x						x		x						
1.8	Geeft voorlichting, advies en instructie								x			x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.9	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.10	Stemt de zorgverlening af					X												X									
1.11	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Kraamzorg (KZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ <i>checkt met behulp van het ingevuld landelijk indicatieprotocol kraamzorg</i> de actuele zorgbehoeften van de kraamvrouw. Zij formuleert aan de hand van intakegegevens en het partusverslag, de zorg- en ondersteuningsdoelen en passende activiteiten en stelt het zorgplan op. Ze houdt hierbij rekening met de <i>gemoedstoestand</i> van de kraamvrouw. Ze maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van de zorgcategorieën <i>in de KZ en houdt rekening met een kortdurende zorgrelatie</i> . Zij bespreekt het zorgplan met de kraamvrouw, haar partner en eventueel overige familieleden, en vraagt om instemming.		
Gewenst resultaat	Een zorgplan met duidelijke doelen en activiteiten, dat is besproken met de kraamvrouw en waarin rekening is gehouden met haar specifieke wensen, mogelijkheden en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De verzorgende-IG in de KZ luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidssituatie, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de kraamvrouw en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de kraamvrouw en houdt rekening met de mogelijkheid van naasten om te participeren in de zorgrelatie, zodat de kraamvrouw en betrokkenen op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het intake.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de zorgcategorieën • Kennis van multipathologie • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen • Nederlands - schrijfvaardigheid • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van anatomie en fysiologie • Kennis van technologische toepassingen • - • Branchespecifiek: • Kennis van de zorgcategorieën van de KZ
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De verzorgende-IG in de KZ leidt het anamnesegebesprek met de kraamvrouw in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden en probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is, en streeft daarbij overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het intake kunnen instemmen.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Correct formuleren • Nauwkeurig en volledig rapporteren • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de KZ verwerkt verkregen gegevens accuraat, zij formuleert op correcte wijze en kernachtig de doelen en activiteiten, zodanig dit voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De verzorgende-IG in de KZ maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze verantwoorde doelen kan stellen in de intake.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie genereren uit gegevens 	De verzorgende-IG in de KZ analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies,	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier**1.1 werkproces: Stelt (mede) het zorgplan op**

	<ul style="list-style-type: none"> • Conclusies trekken • Verbanden leggen	zodat ze de zorgbehoefte op adequate wijze in kaart brengt, de juiste zorg- en begeleidingsdoelen opstelt en hierbij geschikte activiteiten kiest.	
--	---	--	--

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ ondersteunt de kraamvrouw en pasgeborene bij persoonlijke verzorging, bijvoorbeeld bij <i>uiterlijke verzorging</i> , eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit en waak- en slaapritme. <i>Ze houdt rekening met de mogelijkheden en gemoedstoestand van de kraamvrouw.</i> Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze past continu vroege- en risicosignalering toe en ziet toe op de veiligheid van kraamvrouw en pasgeborene. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. <i>De verzorgende-IG in de KZ verzorgt ook de pasgeborene en geeft hulp bij borst- of flesvoeding.</i> De verzorgende-IG schakelt deskundigen in als een kraamvrouw of pasgeborene is overleden. Zij zorgt voor een eerste opvang van naasten.		
Gewenst resultaat	De ondersteuning bij persoonlijke is op een professionele manier uitgevoerd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de wensen van cliënt en naasten. De gezondheidstoestand is nauwkeurig gerapporteerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen Proactief informeren 	De verzorgende-IG in de KZ schakelt indien wenselijk andere zorgverleners in; zij overlegt regelmatig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën Kennis van observatiemethodieken Kennis van persoonlijke verzorging Sociale vaardigheden Kennis van verlies- en rouwverwerking Kennis van voedings- en dieetleer Beroepsethiek Vaardigheden mbt risicosignalering Kennis van technologische toepassingen Kennis van ergonomie: tiltechnieken
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Integer handelen Verschillen tussen mensen respecteren 	De verzorgende-IG in de KZ handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, ze toont zich eerlijk, betrouwbaar, gaat discreet met gevoelige zaken om en accepteert en respecteert de verschillen tussen kraamvrouwen en zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de kraamvrouw respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de KZ registreert haar bevindingen, onderscheidt daarbij de hoofd- van de bijzaken, zodat betrokkenen te allen tijde beschikken over een kernachtige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de kraamvrouw.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De verzorgende-IG in de KZ geeft een op de barende, kraamvrouw en pasgeborene gerichte ondersteuning bij persoonlijke verzorging, ze houdt zich aan gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de kraamvrouw nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten op de afspraken en de verwachtingen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier

1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden

			<ul style="list-style-type: none"> • - • Branchespecifiek: • Observatievaardigheden mbt de zorgcategorieën in de KZ • Kennis over borst- en flesvoeding
--	--	--	--

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van <i>de verloskundige</i> . Ze voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt hierbij rekening met de kenmerken van de kraamvrouw/pasgeborene in de specifieke context van de <i>(thuis)situatie</i> .		
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens geldende protocollen en wet- en regelgeving, uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De verzorgende-IG in de KZ is in staat snel en accuraat te rekenen en werkt precies en bekwaam (met haar handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen Kennis van methodisch handelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van de Wet BIG Kennis van wet- en regelgeving Rekenvaardigheden – getallen Rekenvaardigheden – verhoudingen Kennis van farmacologie en multifarmacologie
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De verzorgende-IG in de KZ gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief zijn ingezet bij de uitvoering.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de KZ houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven (werk) procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op en kent de wettelijke richtlijnen, waardoor de verpleegtechnische handelingen bekwaam en veilig worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.4 werkproces: Voert partusassistentie uit			
Omschrijving	<i>De verzorgende-IG in de KZ biedt continue begeleiding bij de bevalling. Zij begeleidt de barende vanaf het begin van de bevalling. Zij assisteert de verloskundige of arts tijdens de bevalling, bijvoorbeeld door middel van het organiseren en aanreiken van materialen en middelen. Zij begeleidt de barende en haar partner, bijvoorbeeld bij het opvangen van de weeën.</i>		
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens geldende protocollen en wet- en regelgeving, uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De verzorgende-IG in de KZ is in staat mentale en lichamelijke ondersteuning te bieden (onder verantwoordelijkheid van de verloskundige), zodat het assisteren bij de bevalling op een professionele manier verloopt.	<ul style="list-style-type: none"> Branchespecifiek: Kennis van EHBO Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van methodisch handelen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Rekenvaardigheden – getallen Rekenvaardigheden – verhoudingen Kennis van wet- en regelgeving Kennis van baringsmethoden Kennis van fasen van de baring Pathologie van de bevalling en kraamperiode
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Materialen en middelen doelmatig gebruiken 	De verzorgende-IG in de KZ kiest de juiste materialen en middelen, houdt bij de keuze rekening met de gebruiksmogelijkheden en gebruikt deze efficiënt en zorgvuldig, waardoor een juiste inzet van materialen en middelen is gewaarborgd.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Instructies opvolgen 	De verzorgende-IG in de KZ volgt instructies en aanwijzingen op, houdt zich, bij het uitvoeren van een partusassistentie en ondersteunen van de barende en haar partner, aan de voorgeschreven (werk)procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op, waardoor de uitgevoerde handelingen professioneel worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.5 werkproces: Begeleidt een zorgvrager			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ begeleidt en stimuleert de kraamvrouw, haar partner en andere familieleden <i>zowel in de kraamperiode als daarna</i> bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. <i>Zij ondersteunt hen bij het hanteren van de nieuwe gezinsomstandigheden. Ze begeleidt de kraamvrouw en haar partner bij het overnemen van de zorg voor de pasgeborene en de eventueel overige gezinsleden en let daarbij op signalen van overbelasting. Ze ondersteunt de kraamvrouw en haar partner in situaties waarbij de pasgeborene (ernstig) gehandicapt is of een (ernstige) ziekte heeft of waarbij de pasgeborene is overleden.</i> Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.		
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de kraamvrouw is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee zij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De verzorgende-IG in de KZ heeft op passende wijze de partner en/of naasten begeleid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De verzorgende-IG in de KZ biedt een sturende, motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de kraamvrouw om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de verzorgende-IG in de KZ de mantelzorger/naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van het ICF-model • Kennis van algemene beginselen van gedragswetenschappen, sociologie en psychologie • Kennis van normen en waarden organisatie/instelling • kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • Kennis van de sociale kaart • - • Branchespecifiek: • Kennis van het werkveld KZ • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën in de KZ
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De verzorgende-IG in de KZ toont haar betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de kraamvrouw, behandelt de kraamvrouw met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De verzorgende-IG in de KZ controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de kraamvrouw en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de kraamvrouw en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.7 werkproces: Ondersteunt bij wonen en huishouden			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ ondersteunt bij huishouden en wonen. Zij ondersteunt zonodig bij: <ul style="list-style-type: none"> - het opruimen en schoonhouden van de woning/ leefruimte; - het verzorgen van de kraamwas en maaltijden; - bij verzorgen van de <i>babykamer en de kamer waar de moeder verblijft</i>; - het doen van de boodschappen; - <i>het waarborgen van hygiëne.</i> 		
Gewenst resultaat	De kraamvrouw en haar partner zijn, volgens eigen wens en behoefte, ondersteund bij wonen en huishouden. De verzorgende-IG in de KZ werkt volgens protocollen en heeft de juiste middelen en materialen ingezet.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	De verzorgende-IG in de KZ kiest (schoonmaak-) middelen, -materialen, maakt er spaarzaam en kostenbewust gebruik van, gebruikt ze waarvoor ze bedoeld zijn en zorgt ervoor dat ze goed onderhouden zijn, zodat zij zich een voorbeeld toont voor de kraamvrouw.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van relevante materialen en middelen • Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De verzorgende-IG in de KZ geeft de kraamvrouw een op de persoon gerichte dienstverlening, door o.a. een woonleefklimaat te creëren dat de eigen levenssfeer en leefpatronen van de kraamvrouw respecteert, zodat haar werkzaamheden goed aansluiten op de mogelijkheden en behoeften.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De verzorgende-IG in de KZ ondersteunt bij wonen en huishouden conform de aanwijzingen van haar leidinggevende/organisatie en de afspraken in het landelijk indicatieprotocol en houdt zich nauwgezet aan bestaande protocollen, richtlijnen en (veiligheids)voorschriften van de organisatie, zodat de kraamvrouw goede en veilige ondersteuning krijgt en de uniformiteit in de ondersteuning wordt gewaarborgd	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.8 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ geeft aan de kraamvrouw en haar partner informatie voorlichting, advies en instructie ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid in <i>de nieuwe gezinssituatie</i> . Zij geeft in voorkomende gevallen informatie over <i>hoe ze de pasgeborene kunnen verzorgen, over opvoeding, ziekten, complicaties</i> en beperkingen en de gevolgen hiervan voor o.a. de persoonlijke verzorging <i>en de verzorging van de pasgeborene</i> . Zij geeft o.a. voorlichting en advies over een gezonde leefstijl, veiligheid in huis, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken. Tijdens de voorlichting, het advies en de instructie houdt ze rekening met de <i>gemoedstoestand van de barende, kraamvrouw en haar partner</i> . De verzorgende-IG instrueert in voorkomende gevallen de kraamvrouw en eventueel de partner en overige familieleden een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de KZ heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie gegeven, waarbij zij haar communicatie en informatie heeft aangepast aan de mogelijkheden van de barende, de kraamvrouw en naasten.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De verzorgende-IG in de KZ, legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze in haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en controleert regelmatig of de informatie goed is overgekomen, zodat de (doel)groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden Kennis van GVO - Branchespecifiek: Kennis van doelgroepen mbt de KZ Kennis van voorlichting en instructie over borstvoeding en de 10 WHO vuistregels Kennis over borst- en flesvoeding Kennis over hygiëne mbt de barende, kraamvrouw en pasgeborene Kennis van preventie mbt de kraamperiode Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in de KZ
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen 	De verzorgende-IG in de KZ kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.9 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds of van problemen van somatische aard anderzijds. De verzorgende-IG grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het zorgplan en de richtlijnen van de organisatie. Ze roept de hulp in van <i>de leidinggevende, verloskundige of deskundige(n)</i> van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk crisissituaties te voorkomen.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de KZ pakt een crisissituatie of onvoorziene situatie op professionele wijze aan. Ze volgt geldende procedures en regelgeving en roept tijdig hulp in van deskundigen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken 	De verzorgende-IG in de KZ roept (tijdig) de hulp in van anderen, zodat de kraamvrouw snel en adequaat wordt behandeld en zondig begeleid.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van EHBO Kennis van gedragsproblemen Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling Kennis van methoden van crisisinterventie Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld Conflicthantering en omgaan met agressie - Branchespecifiek: Kennis van EHBO en reanimatie bij de pasgeborene
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De verzorgende-IG in de KZ handelt volgens voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene- of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.	
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk Gevoelens onder controle houden Grenzen stellen 	De verzorgende-IG in de KZ blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens en grenzen goed hanteren zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.10 werkproces: Stemt de zorgverlening af			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ stemt de werkzaamheden af met collega's onderling en met collega's van andere disciplines; plant, maakt afspraken met collega's over de manier waarop zij zorg verlenen en hoe ze dit organiseren en draagt indien nodig werkzaamheden over. De verzorgende-IG stemt de zorg zonedig af met de kraamvrouw, <i>haar partner en de verloskundige</i> . Zij neemt deel aan voor afstemming relevante overlegvormen en collegiale consultaties. Ze past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de KZ heeft de uit te voeren zorg met alle betrokkenen zodanig afgestemd dat de continuïteit van de zorg gegarandeerd is en de zorgvrager de zorg als samenhangend geheel ontvangt.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Afstemmen 	De verzorgende-IG in de KZ vraagt in het kader van de afstemming van de zorgverlening de mening van alle betrokkenen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat ieders taak en inbreng duidelijk is.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Vergadervaardigheden Nederlands - mondelinge taalvaardigheid Sociale vaardigheden Nederlands - schrijfvaardigheid - Branchespecifiek: Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen Activiteiten plannen Tijd indelen 	De verzorgende-IG in de KZ bepaalt in overleg met betrokkenen welke werkzaamheden en activiteiten prioriteit hebben, zorgt ervoor dat de activiteiten goed op elkaar zijn afgestemd, zo ook met andere disciplines (ketenzorg) en plant de verschillende werkzaamheden, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd kunnen worden uitgevoerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier			
1.11 werkproces: Evalueert de zorgverlening			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ evalueert (de totale) zorgverlening. Zij evalueert <i>dagelijks</i> en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met de kraamvrouw, haar partner en eventueel overige gezinsleden. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het zorgplan. <i>De kraamverzorgende zorgt in overleg met de verloskundige voor een overdracht naar de Jeugd GezondheidsZorg (JGZ) c.q. het consultatiebureau.</i>		
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het zorgplan is zonodig bijgesteld of er is een (eind)evaluatie/ rapportage opgesteld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Interesse tonen 	De verzorgende-IG in de KZ vraagt de kraamvrouw en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Feedbackvaardigheden • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Reflectievaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De verzorgende-IG in de KZ formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie uiteenrafelen • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken 	De verzorgende-IG in de KZ kan uit de gegevens en informatie die zij ten behoeve van de evaluatie heeft verzameld de belangrijkste informatie halen, trekt logische gevolgtrekkingen uit deze informatie en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het intake zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. goed wordt afgesloten.	

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Kraamzorg (KZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																											
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X															
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																				X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																							

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Kraamzorg (KZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de KZ heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	De verzorgende-IG in de KZ houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep verzorgende-IG.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Kennis van de sociale kaart

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit (wetenschappelijk) onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. De verzorgende-IG in de KZ werkt met kwaliteitszorgsystemen. Ze ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de KZ heeft zijn/haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	De verzorgende-IG in de KZ houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen Kennis van protocollen m.b.t. hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken - Branchespecifiek: Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding			
Omschrijving	De verzorgende-IG in de KZ werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze kiest in overleg een geschikte wijze van begeleiden. Zij instrueert hen en geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leerklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.		
Gewenst resultaat	De verzorgende-IG in de KZ heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> Anderen ontwikkelen 	De verzorgende-IG in de KZ scheidt een optimale leeromgeving die studenten/stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Kennis van de sociale kaart Kennis van werkbegeleidingsmethodieken Advies- en instructievaardigheden

3. Certificeerbare eenheden

In dit hoofdstuk worden de certificeerbare eenheden van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De certificeerbare eenheden welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Ondersteunen bij persoonlijk verzorging (niveau 3)*
- *Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 3)*
- *Ondersteunen bij huishouden en wonen (niveau 3)*

3.1 Nadere specificatie Ondersteunen bij persoonlijk verzorging (niveau 3)

Certificeerbare eenheid

De beroepskracht verzamelt gegevens om de zorg- en ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen en stelt (mede) het zorgplan op. Ze biedt ondersteuning bij persoonlijke verzorging in verschillende zorgsituaties. Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. De beroepskracht begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Ze stemt de zorgverlening of ondersteuning af en evalueert met alle betrokkenen. De categorie zorgvragers en de context kan variëren.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Voor de beschreven certificeerbare eenheid bestaat geen functiebenaming.

Proces-competentie-matrix Ondersteunen bij persoonlijk verzorging (niveau 3)

Kerntaak	Werkproces	Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier																										
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				X				X		X	X		X												
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					X	X							X												X
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit																									

3.2 Nadere specificatie Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 3)

Certificeerbare eenheid

De beroepskracht verzamelt gegevens om de zorg- en ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen en stelt (mede) het zorgplan op. De beroepskracht stelt (mede) het zorgplan op en voert in opdracht van een arts verpleegtechnische handelingen uit. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. Zij observeert de in gang gezette handeling, (medicatie)therapie, begeleiding, onderzoek of ingreep. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokkenen, raadpleegt zonodig andere deskundigen en/of zet vervolgstappen in gang. De beroepskracht geeft gericht voorlichting, advies en instructie. Ze begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Ze stemt de zorgverlening of ondersteuning af en evalueert met alle betrokkenen. De categorie zorgvragers en de context kan variëren.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Voor de beschreven certificeerbare eenheid bestaat geen functiebenaming.

Proces-competentie-matrix Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 3)

Kerntaak	Werkproces	Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier																											
	1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				X				X		X			X												
	1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					X	X				X								X							
	1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit										X	X								X						

3.3 Nadere specificatie Ondersteunen bij huishouden en wonen (niveau 3)

Certificeerbare eenheid

De beroepskracht verzamelt gegevens om de zorg- en ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen en stelt (mede) het zorgplan op. Ze ondersteunt de zorgvrager bij de persoonlijke verzorging, huishouden en wonen. Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de gezondheidstoestand. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zonodig vervolgstappen in gang. Ze begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Ze stemt de zorgverlening of ondersteuning af en evalueert met alle betrokkenen. De categorie zorgvragers en de context kan variëren.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Voor de beschreven certificeerbare eenheid bestaat geen functiebenaming.

Proces-competentie-matrix Ondersteunen bij huishouden en wonen (niveau 3)

Kerntaak	Werkproces	Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier																										
1.1	Stelt (mede) het zorgplan op				X				X		X	X		X												
1.2	Biedt persoonlijke verzorging en observeert gezondheid en welbevinden					X	X				X								X							
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit																									

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. Maar ook wat er in dit kwalificatiedossier gewijzigd is ten opzichte van het vorige dossier. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is ontwikkeld door Calibris, afdeling Ontwikkeling en Innovatie. Tijdens de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier is overleg gevoerd met:

1. Klankbordgroep Verzorgende

Namens Onderwijs:

ROC Flevoland Almere - Teamcoördinator docenten, verpleegkundige- en verzorgende beroepen
ROC Nijmegen - Docent, leerplancommissie

Namens het Werkveld:

GGZ Nijmegen - Praktijkdocent Bureau Opleidingen
's Heeren Loo West-Nederland - Praktijkbegeleidster
De Waarden - Praktijkopleider Kraamzorg
Zorgpartners Midden Nederland (VV&T) - Opleidingsfunctionaris
Ipse de Bruggen (GHZ) - Opleidingsadviseur
Yunio Kraamzorg (Kraamzorg) - Praktijkopleider
Rivierduinen (GGZ) - Praktijkopleider

2. Platform Verpleging & Verzorging

Namens Onderwijs:

Directeur VMBO Het Stroomland, Stichting Platforms VMBO
Directeur Zadkine (OC Gezondheidszorg Laboratoriumtechniek & Optiek), MBO Raad
Directeur ROC MN sector Zorg en Welzijn, MBO Raad
Stafmedewerker ond/kwz. Inn. Noorderpoort/Campus Winschoten, MBO Raad
Afdelingsdirecteur Verpleegkunde Koning Willem I College, MBO Raad
Docent ROC Aventus, MBO Raad
Onderwijsmanager ROC Mondriaan, MBO Raad

Namens Werkgeversorganisaties:

Opleidingsadviseur De Stroom Opmaat Groep, Actiz
Staffunctionaris Zuidzorg, Actiz
Senior beleidsmedewerker VGN
Beleidsmedewerker Werkgevers- en Arbeidszaken, GGZN
Afdelingshoofd Zorgopleidingen, Ziekenhuis Bernhoven, NVZ
Hoofd Opleidingen GGZ Drenthe, GGZ Drenthe

Namens werknemersorganisaties:

Afdelingsmanager Kennis en Innovatie, Stichting Zorgprojecten & Landelijke Beroepsvereniging Verzorging (STING)
Kaderfunctionaris CNV Publieke Zaak, docent afdeling Verzorging Koning Willem I College
Vertegenwoordiger NU '91
Vertegenwoordiger V&VN

3. Platform SAW

Namens onderwijs:

Lid commissie Welzijn MBO Raad, Zadkine College
Voorzitter landelijk platform VMBO/Zorg & Welzijn
Directeur sector Zorg & Welzijn Graafschap College, MBO Raad
Voorzitter commissie Welzijn, MBO Raad
Teammanager, MBO Raad
Directeur Profit Opleidingen, NTRO
Brancheadviseur, Calibris

Namens Werkgeversorganisaties:

Opleidingsfunctionaris, Cedris
Senior beleidsmedewerker, VGN
Medewerker, MO Groep
Algemeen Manager, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang

Beleidsmedewerker, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang
Beleidsmedewerker Opleidingen, GGZN
Beleidsadviseur, Dienst Justitiële Inrichtingen
Hoofd opleidingen GGZ Drenthe

Namens Werknemersorganisaties:
Voorzitter, Beroepsvereniging Jongerenwerkers

4. Paritaire commissie Calibris

Vanuit het Onderwijs:
Namens MBO-raad: directeur ROC van Twente
Namens MBO-raad: directeur dienst Onderwijseffectiviteit Koning Willem I College
Namens MBO-raad: directeur Sector Gezondheidszorg Horizon College
Namens Vereniging Paepon: directeur Opleidingsinstituut Rescue Nederland

Namens Werkgeversorganisaties:
Hoofd Werkgevers- en Arbeidszaken GGZ Nederland
Beleidsmedewerkers Opleidingen ActiZ
Directeur WOS
Manager Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening MO-Groep

Namens Werknemersorganisaties:
Beleidsadviseur sector Werk & Inkomen en sector Sport FNV Sport
Regiobestuurder ABVA/KABO
Bestuurder CNV/Publieke Zaak
Stafmedewerker De Unie Zorg en Welzijn

5. Bestuur Calibris

Namens Onderwijs (MBO-Raad):
Voorzitter CvB Regio College Zaanstreek-Waterland
Lid CvB ROC Eindhoven

Namens werkgeversorganisaties:
Directeur MO Groep en VGN
Manager Sociale Zaken NVZ en GGZ Nederland
Voorzitter directie/bestuurder Zorggroep Almere, ActiZ

Namens werknemersorganisaties:
Landelijk bestuurder ABVAKABO/FNV (welzijnssector)
Sectorbestuurder ABVAKABO/FNV (zorgsector)
Landelijk bestuurder CNV Publieke Zaak (zorg- en welzijnssector)

2.2 Verwantschap

Het Beroepscompetentieprofiel Verzorgende (MOVISIE, 2007) dat ten grondslag ligt aan dit kwalificatiedossier, is verwant met andere beroepscompetentieprofielen binnen het domein Verpleging en Verzorging en Sociaal Agogisch Werk. Het kwalificatiedossier Verzorgende-IG, als afgeleide van het BCP, vertoont dus ook inhoudelijke relaties met kwalificatiedossiers uit beide domeinen.

De taken van de kwalificaties verzorgende-IG en mbo-verpleegkundige onderscheiden zich grotendeels, maar betreffen soms dezelfde type werkzaamheden. Zo zijn in beide kwalificaties het uitvoeren van persoonlijke zorg en verpleegtechnische handelingen opgenomen. Daarbij zijn de mate van complexiteit van de werkzaamheden en de mate van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en transfer hoger voor de kwalificatie mbo-verpleegkundige. Ook tussen de kwalificaties verzorgende-IG en de Helpende Zorg en Welzijn bestaat enige overlap in type werkzaamheden, bijvoorbeeld met betrekking tot het ondersteunen bij het huishouden/verblijf en het verlenen van persoonlijke zorg. Hier zijn de mate van complexiteit, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en transfer van de verzorgende-IG hoger dan bij de Helpende Zorg en Welzijn.

In de beroepspraktijk blijkt dat van verzorgenden (IG) die werkzaam zijn in gezondheidszorg steeds vaker ook competenties gevraagd worden die betrekking hebben op de psycho-sociale begeleiding en sociaal-maatschappelijke ondersteuning van de zorgvragers/cliënt(en). Het kwalificatiedossier Verzorgende-IG en met name het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg (SAW) vertonen dan ook enige overeenkomst. Deze kwalificatieprofielen zijn zo veel mogelijk op elkaar afgestemd.

De functiebenaming van het beroep verzorgende-IG kan verschillen per setting: in de gehandicaptenzorg spreekt men soms van begeleider van gehandicapten of groepsbegeleider, in de thuiszorg worden wel de functienamen Verzorgende C of D gebruikt, in het ziekenhuis spreekt men soms van ziekenverzorgende.

De paritaire commissie van Calibris stelt dat het Kwalificatiedossier Verzorgende-IG voor het onderwijs binnen de nominale studieduur van 3 jaar kan worden uitgevoerd. De paritaire commissie heeft eveneens aangegeven dat dit kwalificatiedossier uitvoerbaar is onafhankelijk van het gekozen onderwijsconcept.

Verwantschap in Beeld

Komen er "verzorgende werkzaamheden" voor in kwalificaties in het Sociaal Agogisch Werk (SAW) of in het Onderwijs? Kennen kwalificaties in Verpleging & Verzorging (V&V) ook agogische werkzaamheden? Op deze vragen geeft onderstaand schema een antwoord.

SCHEMA KWALIFICATIESTRUCTUUR

VERPLEGING EN VERZORGING	GEDEELD GEBIED	SOCIAAL AGOGISCH WERK
		Onderwijsassistent
		Sociaal-cultureel werker
		Sociaal-maatschappelijk dienstverlener
		Pedagogisch medewerker 4 Jeugdzorg
		Gespecialiseerd Pedagogisch medewerker 4 Kinderopvang
		Pedagogisch medewerker 3 Kinderopvang
		Persoonlijk begeleider Gehandicaptenzorg
		Persoonlijk begeleider Specifieke doelgroepen
		Medewerker Maatschappelijke Zorg
Mbo-Verpleegkundige		
Verzorgende-IG		
Helpende Zorg en Welzijn	Helpende Zorg en Welzijn	Helpende Zorg en Welzijn
Zorghulp		

Leeswijzer

- Kwalificaties uit de Verpleging en Verzorging (V&V) hebben een blauwe balk
- Kwalificaties uit het Sociaal Agogisch Werk (SAW) en de onderwijsassistent hebben een groene balk.
- Een blauwe balk die stopt bij het middenvlak (gedeeld gebied) geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN zorgtaken kent.
- Een groene balk die stopt bij het middenvlak geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN agogische taken heeft.
- Een groene of blauwe balk die verdergaat in het middengebied geeft aan dat een kwalificatie zowel agogische als verzorgende werkzaamheden bevat.
- Hoe langer een balk in het middengebied doorloopt des te groter is het aandeel werkzaamheden met zowel een agogisch als verzorgend karakter.

Voorbeelden

1. Bij de kwalificatie 'sociaal cultureel werk' stopt de groene balk voor het middenstuk (gedeeld gebied). Dit betekent dat deze kwalificatie alleen uit sociaal agogische taken bestaat. Het sociaal cultureel werk kent geen verzorgende elementen.
2. Sommige kwalificaties lopen door in het middenvlak (gedeeld gebied). Dat betekent dat deze kwalificatie werkzaamheden kent die van karakter zowel verzorgend als agogisch zijn. Zo heeft de kwalificatie pedagogisch werker niveau 3 kinderopvang verzorgende werkzaamheden. De balk is rechts groen gekleurd en loopt uitdovend verder in het middenvlak.

3. Bij de kwalificatie *Helpende Zorg & Welzijn* gaat de linker blauwe balk in het middenvlak over in een groene balk die rechts verdergaat. Dit geeft aan dat deze kwalificatie zowel behoort tot de zorg als tot het sociaal agogisch werk.
4. Bij de kwalificatie *Maatschappelijke zorg 4 – gehandicaptenzorg* is de balk groen: gaat door in het middenstuk en loopt zelfs een stukje door in het gebied V&V. Het groen geeft aan dat deze kwalificatie agogisch is; (middenvlak) wijst erop dat de kwalificatie zowel agogische als verzorgende taken kent; het stukje V&V is ingevuld vanwege de zorgspecifieke 'verpleegtechnische handelingen'.

Opmerkingen:

- De lengte van de inkleuring van de balken zegt niets over de omvang van het kwalificatie of de uitgebreidheid van het onderwijsprogramma. Het gaat alleen om het zichtbaar maken van de relatieve mate waarin V&V en/of SAW elementen in een kwalificatie zijn opgenomen. Met andere woorden het geeft alleen een beeld van de raakvlakken tussen de verschillende dossiers.
- Het schema is geïnspireerd op de publicatie 'Klaar voor de toekomst' (Movisie, 2006) waarin de beroepenstructuur Zorg en Welzijn is beschreven. Meer informatie over de gedeelde taken vindt u in deze publicatie in Hoofdstuk 3.3, pagina 48 e.v..

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

De kwalificatiedossiers mbo-verpleegkundige en verzorgende-IG hebben een bijzondere structuur.

Deze kwalificatiedossiers zijn ontwikkeld als twee kwalificatiedossiers met ieder één crebocode en per kwalificatiedossier vier brancheverbijzonderingen. De kwalificatiedossiers zijn breed van opzet (deel B). Deze beroepsbeoefenaren worden breed opgeleid voor alle branches binnen hun werkveld. Daarnaast verdiepen zij zich in minimaal één branche. De vier brancheverbijzonderingen zijn uitgewerkt in deel C. In deel B en C zijn de branchegerelateerde teksten cursief weergegeven. In deel B betreffen dit specifieke (aanvullende) beroepshandelingen voor een branche. In deel C zijn ook de branchespecifieke contexten, doelgroepen en vakkennis en vaardigheden opgenomen.

Kerntaak 2 en de eisen voor de Nederlandse taal en rekenen zijn voor elke branche identiek geformuleerd. Kerntaak 2 en de eisen aan de Nederlandse taal en rekenen zijn (om aan de eisen vanuit het format te voldoen) in elke brancheverbijzondering opgenomen.

De structuur van deze kwalificatiedossiers (vier brancheverbijzonderingen onder één crebo) is mogelijk gemaakt om te kunnen voldoen aan de eisen van de wet BIG.

In het kwalificatiedossier verzorgende-IG zijn de kerntaken, werkprocessen en competenties uit het beroepscompetentieprofiel Verzorgende vertaald naar kerntaken, werkprocessen en de competenties uit het Competentiemodel Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Powered by SHL. Het kwalificatiedossier is opgebouwd uit twee kerntaken. De eerste kerntaak beschrijft het volledig zorgproces vanaf het opstellen van het zorgplan tot en met de evaluatie. In de tweede kerntaak zijn de organisatie- en professiegebonden werkprocessen opgenomen.

Voor de ontwikkeling van het kwalificatiedossier verzorgende-IG is gekeken naar het verschil tussen de vakvolwassen beroepsbeoefenaar (BCP) en de beginnend beroepsbeoefenaar (kd). Om hierover duidelijkheid te verkrijgen zijn klankbordgroepen en platforms met vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers geconsulteerd.

Sociale partners en de MBO Raad kunnen zich vinden in dit kwalificatiedossier. In paragraaf 2.4 zijn de discussiepunten die besproken zijn in het platform en/of paritaire commissie verder uitgewerkt.

Moderne Vreemde talen

Engels of een andere moderne vreemde taal maakt geen onderdeel uit van de beroepsuitoefening. MVT is daarom niet in dit kwalificatiedossier opgenomen.

Verantwoording Nederlandse taal en rekenen

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Certificeerbare eenheden

Voor het kwalificatiedossier Verzorgende-IG is een drietal certificeerbare eenheden vastgesteld (deze staan beschreven in Deel C van dit dossier):

1. Ondersteunen bij persoonlijke verzorging (niveau 3)
2. Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 3)
3. Ondersteunen bij huishouden en wonen (niveau 3)

De arbeidsmarktrelevantie van deze certificeerbare eenheden is door sociale partners in de geraadpleegde platforms vastgesteld. Voor elk van de certificeerbare eenheden zijn arbeidsmogelijkheden te vinden in de in Deel B aangegeven zorg- en welzijnsinstellingen, in functies die assistentie bieden aan de gediplomeerde Verzorgende-IG. Te denken valt aan: assistent-groepsbegeleider (certificeerbare eenheid 3), assistent-verzorgende in een verzorgingshuis (certificeerbare eenheid 2) etc. Een certificeerbare eenheid bestaat uit een combinatie van werkprocessen waarbij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van werkzaamheden centraal staan.

Selectie competenties en componenten

In de mbo-kwalificatiedossiers is gebruik gemaakt van het Competentiemodel beroepsonderwijs bedrijfsleven, ontwikkeld door SHL. Dit model bestaat uit 25 competenties, die bestaan uit 'componenten' waaraan 'gedragsankers' zijn verbonden. In de kwalificatiedossiers zijn de gedragsankers, via de context van het werkproces, omgezet in prestatie-indicatoren.

Calibris heeft bij de selectie van competenties en componenten een aantal criteria gehanteerd:

- selectie van essentiële competenties/componenten per werkproces
- controle of de competentieset de essentie van het beroep weergeeft
- indien een competentie in meerdere werkprocessen is geselecteerd, zijn in principe andere componenten geselecteerd of is een andere prestatie-indicator geformuleerd
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten binnen een domein
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten tussen domeinen
- afstemming van geselecteerde competenties/componenten tussen (delen van) verwante kwalificaties

Subsidieregeling voor tegemoetkoming in de kosten voor vaccinatie Hepatitis B van deelnemers MBO- en HBO-onderwijs

Deelnemers in bepaalde zorg-en welzijnsopleidingen van het mbo en hbo die stage- en werkervaring opdoen, moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Om die reden kunnen zij zich laten vaccineren. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B. De subsidie is aan te vragen door onderwijsinstellingen en is gestart vanaf het schooljaar 2008-2009. Voor informatie zie: www.minvws.nl/nieuwsberichten/ 16-06-2008

Servicedocumenten per branche (vakkennis) voor de verzorgende-IG

In deel C van het kwalificatiedossier zijn in de kolom kennis en vaardigheden kennisaspecten beschreven. Calibris stelt per branche servicedocumenten ter beschikking waarbij deze kennis en vaardigheden gedetailleerd zijn uitgeschreven. Servicedocument Kraamzorg (cohort 2009 - 2010) is beschikbaar, servicedocumenten voor de VVT en GHZ worden nog ontwikkeld. Bij de beschrijving van het gewenste beheersingsniveau is gebruik gemaakt van de descriptorren van kennis en vaardigheden van Colo.

Het servicedocument Kraamzorg is te vinden op de website van Calibris: www.calibris.nl – Onderwijs – Onderwijsdocumenten – Servicedocumenten.

2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen

2.4.1 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 2F. Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden:

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.2 Gehandicaptenzorg (GHZ)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Gehandicaptenzorg (GHZ) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 2F. Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In

In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris:

<http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Gehandicaptenzorg (GHZ) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden:

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 2F. Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden:

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.4 Kraamzorg (KZ)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Kraamzorg (KZ) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 2F. Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Kraamzorg (KZ) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden:

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.5 Discussiepunten

1. Breed opleiden met brancheverbijzonderingen

De gediplomeerde, beginnende, Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG zijn 'breed' gekwalificeerd en hebben zich tevens verdiept in minimaal één branche in de problematiek van de zorgverlening voor een specifieke zorgcategorieën, in een specifieke zorgcontext.

De afgelopen jaren is er veel gesproken over de structuur waarbinnen de kwalificatiedossiers Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG vormgegeven zouden moeten worden om te kunnen voldoen aan zowel de eisen vanuit de brancheorganisaties in de Zorg (BOZ) en de paritaire commissie van Calibris als aan de eisen die voortkomen uit de wet BIG en de Europese Richtlijn (VWS).

Op 2 juli 2010 is overleg gevoerd met afgevaardigden van OCW, VWS, werkgevers, werknemers en van onderwijs, Colo en van het Coördinatiepunt over de opzet van de kwalificatiedossiers Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG.

Om te komen tot deze twee kwalificatiedossiers met elk vier brancheverbijzonderingen zijn in dit overleg de volgende afspraken gemaakt:

- Calibris stelt volgens format 2 kd's op met elk 4 brancheverbijzonderingen (uitstromen).
- De verbijzonderingen worden per branche geëxpliciteerd:
- allereerst onderscheidende beroepshandelingen per branche opnemen;
- vervolgens de zorgcategorieën en de context en vakkennis/vaardigheden per branche uitwerken.
- Kd's worden voor goedkeuring voorgelegd aan:
  - Paritaire commissie: herkenbaar, uitvoerbaar;
  - Coördinatiepunt: verbijzondering in beroepshandelingen rechtvaardigen een structuur met brancheverbijzonderingen. (De beroepshandelingen zijn daarbij leidend, context, doelgroep en vakkennis en vaardigheden zijn daarbij ondersteunend.)
- OCW zorgt vervolgens voor een regeling dat de kd's elk slechts 1 crebonummer krijgen toegekend.
- Calibris zorgt in samenspraak met Colo dat (format)verwijzingen naar 4 kwalificaties/diploma's waar mogelijk uit het dossier verdwijnen.
- De kd's worden opnieuw voorgelegd aan VWS en Coördinatiepunt:
  - VWS geeft een goedkeurende verklaring in verband met de wettelijke beroepsvereisten (per kd (beroep) één ongedeelde diploma);
  - Het Coördinatiepunt gaat akkoord, gezien de aanwijzing (regeling) vanuit OCW.
- Calibris biedt de 2 kd's in december 2010 aan OCW aan.

Na 2 juli 2010 zijn de ontwikkelaars van Calibris aan het werk gegaan. In de periode daarna is tot aan de indiening veelvuldig overleg gevoerd met vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers, onderwijs en het Coördinatiepunt.

2. Kerntaken en werkprocessen

Voor de indeling in kerntaken is uitgebreid gesproken. Vanuit de onderwijsgeleding kwam het verzoek de kerntaken in te delen conform de indeling in de AmvB Verpleegkunde. Deze indeling bleek niet uitvoerbaar in relatie tot de toetstechnische eisen die aan de titels en de beschrijving van kerntaken en werkprocessen worden gesteld. Een van de problemen die daardoor zou ontstaan is 'nesting'. Uiteindelijk is het kwalificatiedossier opgebouwd uit twee kerntaken. Hiermee is tegemoet gekomen aan de wens het volledige zorgproces in één kerntaak onder te brengen.

3. Aggregatieniveau

In het platform en de paritaire commissie is gesproken over het aggregatieniveau. Met name de onderwijsgeleding in de paritaire commissie heeft aangedrongen op het verhogen van het aggregatieniveau. Het risico van het verhogen van het aggregatieniveau is het verlies aan herkenbaarheid. Het is van belang de balans te behouden tussen herkenbaarheid en het gewenste aggregatieniveau. Het aggregatieniveau is verhoogd door:

- reductie van het aantal kerntaken: het totale zorgproces is vormgegeven in één kerntaak;
- reductie van het aantal werkprocessen: enkele werkprocessen zijn samengevoegd tot één werkproces;
- reductie van het aantal competenties en de frequentie van competenties;
- daar waar mogelijk zijn de prestatie-indicatoren minder gedetailleerd beschreven;
- dubbelingen zijn verwijderd.

4. Afstemming

Calibris heeft alle kwalificatiedossiers zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit betreft, daar waar mogelijk, de beschrijving van kerntaken en werkprocessen, de selectie van competenties, componenten en de beschrijving van prestatie-indicatoren. Deze afstemming heeft plaatsgevonden tussen kwalificatiedossiers binnen een domein en tussen kwalificatiedossiers van verschillende domeinen.

De afstemming tussen de kwalificatiedossiers Sociaal Agogische Werk met de kwalificatiedossiers Verpleging & Verzorging is aan de orde geweest. Sociale partners en MBO Raad hechten veel belang aan een optimale afstemming tussen de profielen in het kader van mobiliteit op de arbeidsmarkt en de doorstroommogelijkheden binnen het onderwijs. De afstemming tussen kwalificatiedossiers richt zich op afstemming in werkprocessen, competenties en Certificeerbare Eenheden. Bij de afstemming is gebruik gemaakt van het rapport Overeenkomsten en verschillen tussen de domeinen V&V en SAW (Movisie september 2007).

5. Certificeerbare eenheden

Er is opnieuw gesproken over het begrip Certificeerbare Eenheden. In relatie tot de Certificeerbare Eenheden hebben de leden van platforms en de paritaire commissie vastgesteld dat zij een instrument missen ten behoeve van de verzilvering van opleidingsonderdelen. Zij zouden graag zien dat er een certificering zou bestaan gericht op doorstroming binnen opleidingen (vergelijkbaar met deelcertificaten).

6. Gedifferentieerd diplomeren

De vaststelling van de Meijerink-niveaus voor de Nederlandse taal en rekenen en Engels voor niveau 4 is aanleiding geweest om opnieuw te spreken over de wens gedifferentieerd te mogen diplomeren. Dit zou betekenen dat een deelnemer een 'vakdiploma' kan ontvangen wanneer alleen alle vakgerelateerde onderdelen zijn afgesloten. Wanneer ook de Nederlandse taal, rekenen en voor niveau 4 Engels op het vereiste niveau zijn afgesloten, zou de deelnemer een volledig diploma kunnen ontvangen met recht op doorstroming.

7. Vakkennis en vaardigheden

Calibris heeft de invulling van vakkennis en vakvaardigheden verder verfijnd. Daar waar sprake is van specifieke kennisvereiste is dat ook beschreven als kennisvereiste beschreven. De vakkennis en vaardigheden zijn op een redelijk hoog abstractieniveau geformuleerd. De uitwerking hiervan behoort tot de deskundigheid van het onderwijs.

8. Doorlopende leerlijnen

In het kader van doorlopende leerlijnen heeft Calibris (in overleg met onderwijs) doorstroomdocumenten ontwikkeld.

Zo zijn er doorstroomdocumenten vanuit vmbo-examenprogramma's naar de mbo-kwalificaties. Daarnaast zijn doorstroomdocumenten ontwikkeld vanuit de mbo-kwalificaties met de meest relevante hbo-opleiding(en). Deze documenten kunnen worden gebruikt bij gesprekken tussen onderwijsinstellingen in het kader van doorstroming van leerlingen/deelnemers/studenten. Met het onderwijsveld is afgesproken deze documenten gezamenlijk te actualiseren zodra de kwalificatiedossiers voor langere tijd worden vastgesteld.

9. Ontwikkelagenda 2010

De onderwerpen uit de ontwikkelagenda zijn besproken. Deze onderwerpen zijn volgens het platform en de paritaire commissie afdoende verwerkt of opgenomen in de onderhoudsagenda 2011 - 2016.

2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De wijzigingen in dit kwalificatiedossier ten opzichte van de versie 2010-2011 zijn gedetailleerd beschreven in het servicedocument 'Veranderdocument wijzigingen in het kd VZ-IG van 2010- 2011 naar 2011-2012'. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris, www.calibris.nl

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

Algemene onderwerpen (voor alle kwalificaties)	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kd's vanaf brede invoering in 2011	Monitoren van trends en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit plaatsen in onderhoudsperspectief	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Ontwikkelingen bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2011-2016
Actualisatie kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Werkbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar werkbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Certificeerbare eenheden (AB)	Arbeidsmarktrelevantie en uitvoerbaarheid van huidige en mogelijk nieuwe CE's meenemen in de evaluatie van de kd's in relatie tot kd's 2016 (of eerder als er aanleiding tot onderhoud is)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011- 2016
Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Gedifferentieerd diplomeren	Monitoren van de ontwikkeling m.b.t. gedifferentieerd (met/zonder LLB) diplomeren en zo mogelijk actief beleid voeren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Vertegenwoordiging in klankbordgroepen (kgb's) en platforms	Voldoende vertegenwoordiging voor alle kd's in kgb's en platforms. Zonodig actie ondernemen.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Kd-gerelateerde activiteiten	Actief meedraaien in werkgroepen en advisering, zoals bijvoorbeeld examenprofielen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Servicedocumenten	Gedurende de looptijd van de kd's door onderwijs en/of werkveld gewenste servicedocumenten ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld LLB	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016

	– relatie tot het kd in kaart brengen		
Branches in kd's	Na besluitvorming bestuur over het beleid ten aanzien van (kwalificerend en ontwikkelingsgericht) erkennen de gevolgen voor kd's onderzoeken	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011 – 2016

Onderwerpen domein V&V	Actie	Wie	Wanneer
Evaluatie kd's VZ en VP	Monitoring van/onafhankelijk onderzoek naar de uitvoerbaarheid van de kd's	Calibris/ extern onderzoeksbureau	2011-2016

Calibris voert jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit. Het ene jaar een onderzoek onder leerbedrijven, het andere jaar onder onderwijsinstellingen. Het betreft onderzoek naar de tevredenheid over producten en diensten van Calibris. Daarbij komen ook producten en diensten rond de kwalificatiestructuur aan de orde.